

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับนักเรียน
ระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
ศิริยุคล คำสมาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

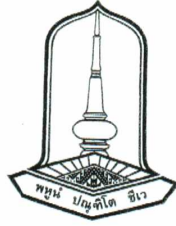

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับนักเรียน
ระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
ศิริยุคล คำสมาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของนางศิริยุคล คำสมาน แล้วเห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. โกวิตน์ เทศบุตร) (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

..... กรรมการ
(รศ.ดร. วณิช นีรันทรานนท์) (อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ)

..... กรรมการ
(รศ.สมนึก กัททัยชนี) (อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ.ดร.ณฐนนท์ ตราชู)

ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 15 เดือน ๕.๑พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วณิช นิรันทรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาครั้งนี้ อธิการบดี ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์สมนึก ภัททิยธนี กรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตลอดมา ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหาร การศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ตลอดจนเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถศึกษาค้นคว้าได้จนประสบความสำเร็จ ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าอากาศเอก ทฤษฎี สิงอุปโป ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี อาจารย์นภดล สีหนาท โรงเรียนบ้านเชียงยืน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และอาจารย์ประณีต โต๊ะชาติ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ได้ ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.23 ศูนย์อุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำงานการศึกษาค้นคว้าอิสระตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประสิทธิ์ คุณแม่บุญมี สุวรรณบุตร นายพรชัย คำสมาน ขอขอบคุณญาติพี่น้องและสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจ และช่วยแบ่งเบาภาระงานอื่น แก่ผู้ศึกษาค้นคว้าในขณะที่ผู้ศึกษาค้นคว้า ทำการศึกษาครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบบูชา บูพการี บูรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยากรต่าง ๆ ส่งผลให้ ผู้ศึกษาค้นคว้าก้าวหน้าในหน้าที่การงานและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ตลอดจนสุขภาพ สุขใจ พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บด้วยเทอญ

ศิริยุคล คำสมาน

ชื่อเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน
ระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ผู้ศึกษาค้นคว้า นางศิริยุคล คำสมาน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วณิช นิรันทรานนท์

ปริญญา กศ.ม. สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2555

บทคัดย่อ

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ให้ดีขึ้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากร โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เทคนิคการสอนการวัดประเมินผล และการจัดทำแผนการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล สามารถเขียนแผนการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลได้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ตามกรอบแนวคิดของ เคมมิส และแม็กแท็กการ์ด ดำเนินการเป็น 2 วงรอบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ประเภท ประกอบด้วย แบบทดสอบแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบหลายมิติ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาและตาราง

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การดำเนินการพัฒนา ในวงรอบที่ 1 โดยดำเนินการตามกลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ คือ การประชุมปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ตามกรอบการพัฒนาทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จาก

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคล มีคะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน ส่วนการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียน แผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ส่วนผลการดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนได้ แต่ยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้อ่างค์ประกอบที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การวางแผนการสอนและการปฏิบัติการสอน จึงได้พัฒนาต่อ

ในการดำเนินการพัฒนาในรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และตามพฤติกรรมกรสอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรเรียนรู้นักเรียนได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน จากการสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน และการสังเกตพฤติกรรมกรจัดการ เรียนรู้ตามแผนการจัดการกิจกรรม การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

โดยสรุป การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ทำให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ หลักการ ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลตามพฤติกรรมกรสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรเรียนรู้นักเรียนได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ และมีพฤติกรรมกรสอนดีขึ้นโดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
การพัฒนาบุคลากร	5
เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	26
บริบทของโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม	28
การวิจัยปฏิบัติการ	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
งานวิจัยในประเทศ	37
งานวิจัยต่างประเทศ	40
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล	42
ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	60
การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1	60
การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1	74
การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2	76
การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2	83
สรุปผลการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ	84
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	87
สรุปผล	87
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	99
ภาคผนวก ข ตารางวิเคราะห์ข้อมูล	111
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	115
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	121

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	45
2 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหา ในการเรียนรู้	48
3 แผนปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาบุคลากร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้	57
4 ผลความก้าวหน้าด้านความรู้ ความเข้าใจ ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าก่อน การประชุมเชิงปฏิบัติการและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ	62
5 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบ	66
6 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบย่อย	67
7 ผลการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบของผู้ร่วมศึกษา ค้นคว้าในวงรอบที่ 1	72
8 ผลการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบย่อยของผู้ร่วมศึกษา ค้นคว้าในวงรอบที่ 1	72
9 ผลการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบของผู้ร่วมศึกษา ค้นคว้าในวงรอบที่ 2	80
10 ผลการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบย่อย ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าในวงรอบที่ 2	80
11 เปรียบเทียบพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายโดยเฉลี่ยเป็น รายองค์ประกอบของผู้ร่วมศึกษาทั้งสองวงรอบ	82
12 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แผนที่ 1	112
13 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แผนที่ 2	113

ตาราง

หน้า

14 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แผนที่ 3	114
---	-----

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kurt Lewin	34
--	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษา ว่าด้วยการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคล ซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบ ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 4)

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่มีปัญหาทางพฤติกรรมร่วมด้วยต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนหรือครูประจำชั้น เพื่อให้พัฒนาทางด้านทักษะการเรียนรู้ พัฒนาทางสังคม ให้สามารถร่วมเรียนกับคนอื่นได้ สามารถควบคุมตัวเองได้ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ บางคนอาจมีปัญหาด้านพฤติกรรมมาก ควรได้รับการช่วยเหลือจากนักจิตวิทยาหรือบางคนต้องได้รับการช่วยเหลือจากแพทย์ร่วมด้วย เพื่อปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้หมดไป เพิ่มพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสมให้หมดไป เพิ่มพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสมให้คงที่อยู่ตลอดไป การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ที่สำคัญมากคือ การได้รับการช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองอาจปฏิบัติดังนี้ 1) การช่วยเหลือด้านร่างกาย 2) การช่วยเหลือด้านจิตใจ และ 3) ความช่วยเหลือด้านการเรียน (ผดุง อารยะวิญญู. 2542 : 115)

การพัฒนาบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เพราะครูผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจสภาพของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และควรเรียนรู้เทคนิควิธีการสอนนักเรียนที่มีปัญหาใน

การเรียนรู้ให้เข้าใจเพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพในการนำความรู้ไปใช้ สามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการนำเทคนิคต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลจริง ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา ครูถือว่าเป็นปัจจัยทางการบริหารที่สำคัญที่สุด การปฏิรูปการศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีผลทำให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและกระตือรือร้นพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 177)

จากการสำรวจสภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษา และการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในปีการศึกษา 2553 โดยกระบวนการนิเทศภายใน พบว่า ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังเห็นได้จากการคัดกรองของคณะครูในโรงเรียน พบว่ายังมีนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.99 ของนักเรียนทั้งหมด (โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม. 2553 : 36)

ดังนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะบุคลากรในโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม มีความสนใจที่จะพัฒนาครูโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขามในด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยใช้การฝึกอบรมในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศอย่างเป็นระบบ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ให้สามารถอ่านออกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีคุณลักษณะดี มีศักยภาพความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ และมีคุณค่าต่อสังคม ประเทศชาติและสังคมโลกต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เทคนิคการสอนการวัดประเมินผล และการจัดทำแผนการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล
2. ครูสามารถเขียนแผนการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล ได้
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารในการวางแผนพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม เพื่อที่จะนำไปพัฒนาเกี่ยวกับการสอนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
3. เป็นการส่งเสริมบุคลากรให้เกิดการจัดการเรียนการสอน ให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ให้มีความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้ศึกษาค้นคว้า
 - 1.1.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 จำนวน 4 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมศึกษาค้นคว้า
 - 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน คน 3 ประกอบด้วย
 - 1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน
2. กรอบการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 กรอบเนื้อหาในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 - 2.2 กรอบกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำกลยุทธ์มาใช้ในการแก้ปัญหาได้แก่

 - 2.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การนิเทศภายใน

3. วิธีการศึกษาค้นคว้า ใช้การวิจัยปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย Deakin โดย เคมมิส และ แมกเท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart. 1998 : 11-15) โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 การวางแผน (Planning)

3.2 การปฏิบัติ (Action)

3.3 การสังเกต (Observation)

3.4 การสะท้อนผล (Reflection)

4. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ดำเนินการ ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2554 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตวิทยา ความบกพร่องนี้เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เด็กที่มีปัญหาในด้านการฟัง การคิด การพูดคุยกับผู้อื่น การอ่าน การสะกดคำ หรือการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ รวมไปถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง

2. การพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการเพิ่มความสามารถให้ครูที่เป็นผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ดังต่อไปนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านทฤษฎีและทักษะการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และการลงมือปฏิบัติจริง

2.2 การนิเทศภายใน หมายถึง กิจกรรมที่กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าดำเนินงานร่วมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการประชุมปรึกษาหารือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การกำกับติดตามช่วยเหลือซึ่งกันและกันทุกขั้นตอนในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเรียบเรียงตามหัวข้อดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากร
2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
4. บริบทของโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม
5. การวิจัยปฏิบัติการ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การพัฒนาบุคลากร

1. ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

อนันต์ ศรีอำไพ (2549 : 205) ได้ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากร คือ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรสามารถทำได้ด้วยวิธีการฝึกอบรม ปฐมนิเทศ ส่งไปดูงานต่างประเทศ รวมทั้งการสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่ ฯลฯ เพื่อบุคลากรนั้น ๆ จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

บรรยงค์ โตจินดา (2543 : 193-194) กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรว่าเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมและปรับปรุงทักษะการทำงานของบุคลากร โดยวิธีการต่าง ๆ คือ การฝึกอบรม การให้การศึกษาในสถาบันการศึกษา การปฐมนิเทศ การนิเทศ การฝึกปฏิบัติ การดูงาน การประชุมสัมมนา การย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียนตำแหน่ง ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ นี้ต้องอาศัยกระบวนการจัดการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะเพื่อความมุ่งหมายเฉพาะอย่าง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 21) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้การปฏิรูปการเรียนรู้ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาให้สามารถนำ ภาวะผู้นำและบุคลิกภาพประชาธิปไตยมาเอื้อต่อการทำงานของคุณให้ครูมีเสรีภาพในการคิด มีโอกาส พัฒนาคุณภาพผลงานรวมทั้งการพัฒนาศักยภาพในการนำหลักสูตรไปใช้ การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน สามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและระดับพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีเจตคติที่ดี ต่อการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง

จากความหมายของการพัฒนาบุคลากรที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่ส่งเสริม และปรับปรุงเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะเจตคติที่ดีต่อ การปฏิบัติงาน โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การประชุม นิเทศ การนิเทศการฝึกปฏิบัติ การประชุมสัมมนา การศึกษาคูงาน ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ อันจะทำให้ทำงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงขึ้น และบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

2. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในองค์กร คือ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของแต่ละ หน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ บุคลากร และเพื่อการดำรงอยู่ขององค์กรนั่นเอง จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรนั้นจะต้องส่งเสริมให้บุคลากร ได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ ได้มีผู้ให้ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2545 ข : 169 - 171) ได้ให้ความสำคัญของ การพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การบริหารงานขององค์กรใดก็ตาม บุคลากรถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้องค์กรมีความเจริญรุ่งเรืองหรือความเสื่อมได้ ถึงกับมีนักวิชาการบางคนเชื่อมั่น ว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญเหนือกว่าปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ทั้งหมด ทั้งนี้เพราะมนุษย์ เป็นปัจจัยประเภทพิเศษที่แตกต่างไปจากปัจจัยอื่น ๆ ในแง่ที่ว่ามนุษย์เป็นปัจจัยที่มีหน้าที่ใน การรวบรวมปัจจัยอื่น ๆ ทั้งหมด ทั้งเงินหรืองบประมาณ วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ และวิธีการ บริหารงานเพื่อให้เกิดสภาพทางการบริหารขึ้น ถ้าหากองค์กรใดที่บุคลากรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ทุกองค์กรจึงต้องการให้บุคลากรของตนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสูง ซึ่งการพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญ อาจสรุปได้ 5 ประการ คือ 1. การพัฒนา บุคลากรช่วยทำให้ระบบและวิธีการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นมีการติดต่อประสานงานดียิ่งขึ้น

2. การพัฒนาบุคลากรเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยทำให้เกิดการประหยัด ลดความสิ้นเปลืองของวัสดุที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

3. การพัฒนาบุคลากรช่วยลดระยะเวลาของการเรียนรู้งานให้น้อยลง

4. การพัฒนาบุคลากรเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา
5. การพัฒนาบุคลากรเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยกระตุ้นบุคลากรต่าง ๆ ให้ปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

ทักษิณา สีหบุตร (2546 : 9) ให้ความเห็นว่า บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารการศึกษาในกระบวนการบริหาร จึงได้กำหนดให้การบริหารด้านบุคลากรเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานสามารถดึงดูด และบำรุงรักษาคนดี มีความรู้ความสามารถไว้ในหน่วยงานให้มากที่สุดและนานที่สุดเท่าที่หน่วยงานต้องการ โดยถือว่างานหรือบุคลากรเป็นกุญแจที่จะเปิดประตูไปสู่ความสำเร็จได้ในทุก ๆ ด้าน การจะกระทำเช่นนี้ได้หน่วยงานจะต้องมีการบริหารงานบุคคลที่ดีและมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนสำคัญ

ปียนุช ด่านกุล (2547 : 9) ให้ความเห็นว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นอย่างมาก เพราะการพัฒนาบุคลากรจะทำให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ได้รับความชำนาญในการปฏิบัติงานมากขึ้น จนกระทั่งสามารถนำความรู้ความสามารถเหล่านั้นไปพัฒนาบ้านเมืองต่อไป ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรจึงเป็นงานที่ต้องทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

กล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งทีทุกหน่วยงานจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้แก่หน่วยงานของตนเอง เพื่อให้องค์กรหรือหน่วยงานเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่องค์กรต้องการ

3. วิธีการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรมีอยู่หลายวิธี ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว ผู้บริหารองค์กร หน่วยงานสามารถคิดวิธีการหรือนำวิธีการใดก็ได้ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานมาใช้เพื่อให้พัฒนาบุคลากรของโรงเรียน คือ การพัฒนาโดยการประชุมการพัฒนาโดยกระบวนการฝึกปฏิบัติงาน การพัฒนาโดยกระบวนการบริหาร และการพัฒนาโดยการส่งไปศึกษาต่อ (เฉลิมฤทธิ์ แก้วสิมมา. 2535 : 70 - 71)

3.1 การพัฒนาโดยการฝึกอบรม

การพัฒนาโดยการฝึกอบรม เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลได้พัฒนาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและทัศนคติซึ่งจะช่วยให้นักบุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นองค์ประกอบขององค์กรให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

1) ความหมายของการฝึกอบรม

มีนักวิชาการหลายคน ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม ไว้ดังนี้

พัฒนา สุขประเสริฐ (2540 : 1) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนา ฝึกฝนเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรใหม่ที่จะเข้าทำงานหรือที่ทำงานอยู่แล้วในหน่วยงาน ให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจนเหมาะสมกับงานที่ทำอยู่

วิจิตร อวระกุล (2540 : 14) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเพิ่มความรู้ ความชำนาญและความสามารถของบุคคลหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการพัฒนาบุคคล

สมคิด บางโม (2540 : 14) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคล โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทศนคติ (Aitude) อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคลากรมีความก้าวหน้า องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

นงลักษณ์ สิ้นสืบผล (2542 : 32) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการทำงานในหน้าที่ของตนให้ดียิ่งขึ้น พัฒนาทัศนคติให้เป็นไปในทางที่ดี มีขวัญกำลังใจ มีความคิดริเริ่มปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

บรรยงค์ โตจินดา (2543 : 194) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง การช่วยให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการยกระดับความสามารถของบุคลากรทุกวิถีทางให้เท่าเทียมกับงานที่มอบหมายให้ทำ เป็นกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงลักษณะการทำงานให้เป็นไปตามความต้องการของบุคคล นโยบายขององค์กร อาศัยเทคนิคหลักการเรียนรู้เข้ามาช่วย

สรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความชำนาญในการทำงาน ทศนคติ (Attitude) ในทางที่ดี มีขวัญกำลังใจ มีความคิดริเริ่มปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตามความต้องการของบุคคลและนโยบายขององค์กร

2) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ สรุปวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้ดังนี้ (สมคิด บางโม. 2540 : 15)

(1) เพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานและบุคคล การจัดการ การบริหารของหน่วยงาน ความรู้ในเรื่องที่ต้องนำไปปฏิบัติ สามารถจดจำและนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

(2) เพื่อพัฒนาทักษะ (Skills) การพัฒนาทักษะหรือความชำนาญเป็นจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมและการพัฒนามาช้านาน รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของงาน

การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจ ทำให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง คล่องตัวจนมีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถทำงานได้เองในสถานการณ์จริง การเพิ่มจำนวนครั้งหรือ ความถี่ในการฝึกปฏิบัติ ทำให้มีประสบการณ์ มีทักษะในการทำงานสูง สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude) เพื่อสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้มีขวัญกำลังใจในการทำงาน สามารถทำงานตนได้ด้วยความยินดีและพอใจทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความสบายใจ การฝึกอบรมโดยทั่วไป มีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงแก้ไขความรู้ เพื่อการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญการ แต่ละเลขาการจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้น การขาดความสนใจในการทำงานอาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว ไม่นำความรู้และทักษะที่ได้มาใช้อย่างเต็มความสามารถ ทำให้การฝึกอบรมไม่เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3) ความสำคัญของการฝึกอบรม

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการหลายคน สรุปความสำคัญของการฝึกอบรมได้ดังนี้ (นงลักษณ์ สีนสีบผล. 2542 : 33 - 34)

(1) เพื่อความอยู่รอดขององค์กร เพราะปัจจุบันมีสภาพการแข่งขันระหว่างองค์กรรุนแรงมาก การฝึกอบรมจะช่วยให้องค์กรเข้มแข็ง ช่วยให้บุคลากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(2) เมื่อรับบุคลากรใหม่ จำเป็นต้องให้เขารู้จักองค์กรเป็นอย่างดีในทุกด้านต้องฝึกอบรมให้รู้จักวิธีการทำงานขององค์กร แม้จะเคยทำงานมาจากที่อื่นแล้วก็ตามเพราะสภาพการทำงานในแต่ละองค์กรย่อมแตกต่างกัน

(3) ปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วมาก จึงมีความจำเป็นต้องฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ทันอยู่เสมอ ถ้าบุคลากรมีความล้าหลัง องค์กรก็จะล้าหลังไปด้วย

(4) เมื่อบุคลากรทำงานมาเป็นเวลานานแล้วจะทำให้เฉื่อยชา เบื่อหน่าย ไม่กระตือรือร้น การฝึกอบรมจะช่วยกระตุ้นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(5) เพื่อเตรียมบุคลากรในตำแหน่งใหม่ที่สูงขึ้น โดยโยกย้ายหน้าที่งานหรือแทนที่คนลาออกไป

(6) ทำให้เกิดขวัญกำลังใจ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ลดอัตราการขาดงานและช่วยให้เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กร

(7) เพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากร ทำให้บุคลากรมีความชำนาญงาน สามารถเพิ่มผลผลิต รู้จักวิธีใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

(8) ลดปัญหาการบริหารงาน ช่วยแก้ปัญหาในการบริหารงาน ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงาน ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี

(9) สร้างเสถียรภาพแก่องค์กร องค์กรมีความมั่นคง เนื่องจาก การฝึกอบรมจะช่วยให้บุคลากรมีการพัฒนาอยู่เสมอ ถ้าขาดแคลนบุคลากรในตำแหน่งใดก็สามารถหาพนักงานมาแทนได้

4) ประโยชน์ของการฝึกอบรม

จากการศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการหลายคน สรุปประโยชน์ของการฝึกอบรมได้ดังนี้ (นงลักษณ์ ลินสีบล. 2542 : 33 - 34)

(1) ประโยชน์ต่อบุคลากร

(1.1) ช่วยให้บุคลากรมีโอกาสเรียนรู้ โดยการฝึกปฏิบัติภายใต้คำแนะนำของวิทยากร ผู้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องนั้น จึงมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่า การนำไปลองผิดลองถูกโดยไม่เข้ารับการฝึกอบรม

(1.2) ช่วยประหยัดเวลาในการเรียนรู้ เนื่องจากหลักสูตร การฝึกอบรมได้จัดอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน บุคลากรจึงได้เรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้น เข้าใจถึงเหตุผล รวมถึงเชื่อมโยงการปฏิบัติในแต่ละขั้นที่ต่อเนื่องกัน ได้อีกด้วยการอบรมจึงช่วยให้บุคลากรได้เรียนรู้ในเวลาสั้นกว่าการไปศึกษาด้วยตนเอง

(1.3) ช่วยให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ ระหว่างบุคลากรด้วยกันหรือระหว่างบุคลากรกับวิทยากร ทำให้เกิดความคิดที่กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น เรื่องใดที่ใครเคยทำจนประสบความสำเร็จมาแล้วก็นำมาเล่าสู่กันฟัง เรื่องใดที่ทำมาแล้วประสบความล้มเหลวก็นำมาวิเคราะห์ร่วมกัน กรณีเหล่านี้ล้วนช่วยให้บุคลากรเกิดปัญญา คือ รู้เท่าทันความจริงมากขึ้นด้วยกันทุกคน ทั้งนี้ส่งผลถึงการถ่ายทอดความรู้และทักษะไปยังผู้อื่นที่เกี่ยวข้องหรือสนใจ เพราะผู้ผ่านการอบรมสามารถที่จะอธิบาย ถ่ายทอดได้อย่างน่าเชื่อถือทำให้ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดสามารถนำไปปฏิบัติได้

(1.4) ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำของบุคลากรทำให้สามารถทำงานและเป็นผู้นำผู้อื่นได้ การฝึกอบรมจะทำให้บุคลากรได้เรียนรู้พฤติกรรมของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจในหลักและวิธีการปฏิบัติที่มีผลให้ผู้อื่นเกิดการเชื่อถือยอมรับ นอกจากนี้การฝึกอบรมยังช่วยให้บุคลากรรู้จักตนเองโดยผ่านกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Sensitivity Training) จึงมีความพร้อมในความเป็นผู้นำเพิ่มขึ้น

(1.5) ช่วยพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่ม (Team Work) โดยบุคลากร ได้มีความรู้โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม (Group Process) ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกัน จึงเข้าใจเกิดเจตคติในการทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม

ในการปฏิบัติงานต่อไป

(1.6) เพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้เข้ารับการอบรม จากการให้ความรู้หรือเทคนิคใหม่ ๆ เป็นการปรับปรุงความสามารถในการทำงาน

(1.7) ช่วยลดความเบื่อหน่าย เฉื่อยชาในการทำงาน ทำให้เกิดความผิดพลาดในการทำงานน้อยลง มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ตั้งใจทำงานมากขึ้น

(1.8) สามารถขยายความรับผิดชอบมากขึ้น มีความรู้ด้านการงานหรือด้านการดูแลปกครองบริหารงานดีขึ้น

(1.9) เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของงานต่าง ๆ กับงานของตน เพิ่มการประสานงาน ลดความขัดแย้งในการทำงาน เพิ่มความพึงพอใจและกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น

(1.10) ลดความตึงเครียดในการทำงาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ

(1.11) สร้างนิสัยในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีการปรับปรุงการทำงานคำนึงถึงศักดิ์ศรีและการเคารพตนเอง ซึ่งส่งผลให้บุคลากรมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

(2) ประโยชน์ต่อหน่วยงาน

(2.1) ช่วยเพิ่มผลผลิตในการทำงานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ อันเป็นผลเนื่องมาจากบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้ ประสบการณ์ความชำนาญ และเจตคติที่ดี

(2.2) หน่วยงานสร้างผลงานและบริการได้มากขึ้น เพราะบุคลากรสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการทำงานได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนมีขวัญกำลังใจที่ดี

(2.3) ส่งเสริมความมั่นคงและยืดหยุ่นให้กับหน่วยงาน รวมถึงการให้มีการเตรียมพร้อม หากมีการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร การเปลี่ยนวิธีการทำงานหรือแม้กระทั่งการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบให้หน่วยงานเกิดการชะงักงัน เนื่องจากหน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยน เพิ่ม ลด กำลังคนให้ทันเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงได้ โดยไม่เกิดผลเสียหาย หรือหากเกิดการเสียหายก็จะไม่มากนัก สามารถแก้ไขได้ไม่ยาก

(2.4) ช่วยลดปัญหาในการปฏิบัติงาน งานไม่ติดขัดและอุบัติเหตุในการทำงานลดลง

(2.5) ช่วยลดภาระของผู้บริหารในการควบคุมงาน เนื่องจากบุคลากรมีความเชื่อมั่นที่จะทำงาน ควบคุมตนเองได้ ทำให้ผู้บริหารไม่ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด เป็นการประหยัดเวลาพลังงานสมอง สามารถคิดอ่านพัฒนาหน่วยงานได้มากขึ้น

(2.6) ช่วยประหยัดงบประมาณของหน่วยงาน เพราะบุคลากรสามารถทำงานชิ้นหนึ่ง ๆ ได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพโดยไม่เสียเวลามาก จึงลดการสิ้นเปลืองงบประมาณ ลดต้นทุนการผลิต ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริการลูกค้า

(2.7) ช่วยให้หน่วยงานมีชื่อเสียงและมีภาพพจน์ที่ดีเป็นที่ต้องการของผู้อื่นที่จะเข้ามาทำงานหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน

(2.8) ลดการขาด การลางาน เพราะบุคลากรบางคนจะเกิดความอึดอัดใจทำงานได้ไม่ดี กลัวถูกตำหนิว่ากล่าวจากหัวหน้า เนื่องจากไม่ได้รับการแนะนำให้ความรู้ในการที่จะทำงานนั้น ๆ จึงไม่ยอมไปทำงาน ลางานได้ก็จะทำ

(2.9) ลดการลาออกของบุคลากร องค์กรใดที่จัดการฝึกอบรมมักเป็นองค์กรที่ได้จัดการบริหารบุคคลอย่างมีระบบและมีระเบียบ

5) ประเภทของการฝึกอบรม

จากการศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการหลายคน สรุปประเภทของการฝึกอบรม ได้ดังนี้ (บรรยงค์ โตจินดา. 2543 : 200 - 201)

(1) การปฐมนิเทศ (Orientation) การฝึกอบรมประเภทนี้จัดขึ้นสำหรับผู้รับราชการใหม่ ผู้ปฏิบัติงานใหม่หรือบุคลากรที่โอนย้าย ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ

(1.1) เป็นการฝึกอบรมที่จัดขึ้นเพื่อต้อนรับหรือแนะนำบุคลากรใหม่ ให้รู้จักหน่วยงาน องค์กร สถาบัน

(1.2) เพื่อให้บุคลากรได้ทราบวัตถุประสงค์และนโยบายของหน่วยงานองค์กรหรือสถาบันนั้น ๆ

(1.3) แนะนำบุคลากรให้รู้จักผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

(1.4) เพื่อให้บุคลากรทราบผลข้อบังคับหรือระเบียบวินัยต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อจะได้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

(1.5) สร้างขวัญกำลังใจและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

(1.6) เสริมปริมาณผลผลิตงานให้สูงขึ้น

(1.7) สร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมขององค์กรนั้น ๆ

การปฐมนิเทศจะจัดในลักษณะอย่างไร ขึ้นอยู่กับสภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตำแหน่งของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนระยะเวลาของการปฐมนิเทศ ในเวลาตั้งแต่ 1 วัน จนถึง 1 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะปฐมนิเทศ

(2) การฝึกอบรมการทำงาน (On – The – Job Training)

เป็นการฝึกอบรมที่ให้ลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ขั้นตอนของการฝึกปฏิบัติ มีดังนี้

- (2.1) อธิบายให้ทราบถึงหลักและวิธีโดยทั่วไป
 - (2.2) สาธิตให้ดูจากของจริง
 - (2.3) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทดลองปฏิบัติ
 - (2.4) แก้ไขข้อบกพร่องและชี้แจงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ
 - (2.5) ติดตามดูการทดลองปฏิบัติจนสามารถทำได้ด้วยตนเอง
- การฝึกอบรมนี้อาจจัดโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมประชุมสัมมนาการศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ
- (3) การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน (Skill Training) การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะ เป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยี ใหม่ ๆ ซึ่งบุคลากรจำเป็นต้องพัฒนาทักษะเพื่อสนองความต้องการขององค์กร
 - (4) การอบรมระดับหัวหน้างาน (Supervisory Training) การฝึกอบรมประเภทนี้ เนื่องจากองค์กรเติบโตขึ้น งานก็ขยายขึ้น บุคลากรก็เพิ่มขึ้น ความจำเป็นต้องมีหัวหน้างานมีมากขึ้นด้วย
 - (5) การฝึกอบรมระดับการจัดการ (Managerial Training) การฝึกอบรมระดับนี้เป็นวิชาเฉพาะส่วนใหญ่ ซึ่งเกี่ยวกับการบริหาร เช่น วิชาจิตวิทยาการบริหาร ภาวะผู้นำ การวินิจฉัยสั่งการ เป็นต้น
 - (6) การฝึกอบรมตนเอง (Self - Training) เป็นปัจจัยสำคัญ ในยุคปัจจุบันเพราะมีสื่อ มีแหล่งความรู้มากมายที่จะศึกษาฝึกฝนด้วยตนเองได้ วิธีการฝึกอบรมด้วยตนเอง มีดังนี้
 - (6.1) ตั้งใจฝึกตนเองให้ทันกับเหตุการณ์
 - (6.2) แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นแบบกันเอง
 - (6.3) ศึกษาความรู้จากเอกสารวิชาการอื่น ๆ
 - (6.4) ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับนโยบาย และ โครงการของงานที่เกี่ยวข้อง
 - (6.5) ติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ภายในและภายนอกประเทศ
 - (6.6) ศึกษานอกระบบในวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานและความรู้อื่น ๆ
 - (6.7) เข้าร่วมประชุมสัมมนาบางโอกาส
 - (6.8) เป็นผู้นำในการอภิปรายและบรรยายในบางโอกาส
 - (6.9) เป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการ

(6.10) หาโอกาสไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

6) เทคนิคการฝึกอบรม

ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาเทคนิคการฝึกอบรม สรุปแนวคิดจากนักวิชาการหลายคน ได้ดังต่อไปนี้ (บรรยงค์ โตจินดา. 2543 : 201 - 202)

1. เทคนิคการฝึกอบรมโดยใช้วิทยากรเป็นศูนย์กลางการฝึกอบรม

โดยใช้วิทยากรเป็นศูนย์กลาง ส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารทางเดียว (One way Communication) เพราะวิทยากรเป็นผู้บรรยายและอภิปรายทั้งหมด ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมไม่มีโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรมหรือแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด เทคนิคการอบรมประเภทนี้สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

(1.1) การบรรยาย (Lecture) เป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันแพร่หลายในการฝึกอบรม เพราะทำได้ง่ายและรวดเร็ว การใช้วิธีการบรรยายนี้ใช้วิทยากรบรรยายเพียงคนเดียว สามารถให้ความรู้ความเข้าใจแก่คนจำนวนมาก ๆ ได้ เสียค่าใช้จ่ายต่ำ จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมในการให้ความรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้บรรยายหรือวิทยากรต้องมีความรู้ มีประสบการณ์ในหัวข้อที่จะบรรยายเป็นอย่างดี มีเทคนิคการพูด การถ่ายทอดความรู้ที่ดี จะทำให้ดึงดูดผู้ฟังได้เป็นอย่างดีวิทยากรอาจใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการบรรยาย เช่น รูปภาพ แผ่นใส สไลด์หรือวิดีโอเทป เป็นต้น บางครั้งก็เปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถาม

(1.2) การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion) เทคนิคการอภิปรายเป็นคณะ เป็นการอภิปรายโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการพูดคุยเพื่อประโยชน์รวบรวมแนวความคิด เปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์แต่ละคน โดยผู้ทรงคุณวุฒิประมาณ 3 - 10 คน ในหัวข้อที่กำหนดให้ผู้อภิปรายแต่ละคนจะให้ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค แนวทาง แก้ไขในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวาง มีพิธีกรคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายประสานเชื่อมโยงและสรุปการอภิปรายของวิทยากร หลังการอภิปรายแล้วเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถาม

(1.3) การประชุมปาฐกถาหรือการประชุมทางวิชาการ (Symposium) เป็นการบรรยายแบบมีวิทยากรหรือมีผู้เชี่ยวชาญประมาณ 2 - 6 คน มีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายและ สรุปการประชุมปาฐกถา มีลักษณะคล้ายการอภิปรายเป็นคณะแต่เน้นหัวข้อวิชาเป็นสำคัญ เมื่อเสร็จสิ้นการบรรยายจะเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามปัญหาต่าง ๆ ได้

(1.4) การสาธิต (Demonstration) เป็นการแสดงให้เห็นให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้เห็นการปฏิบัติการจริง ซึ่งกระทำหรือปฏิบัติจริง จะมีลักษณะคล้ายการสอนงาน การสาธิต นิยมใช้กับหัวข้อวิชาที่มีการปฏิบัติ เช่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ นาฏศิลป์และขับร้อง

(1.5) การสอนงาน (Coaching) เป็นการแนะนำให้ผู้รู้จักวิธีปฏิบัติงานให้ถูกต้อง โดยปกติจะเป็นการสอน หรืออบรมในระหว่างการปฏิบัติงาน อาจสอนเป็น

รายบุคคลหรือสอนเป็นกลุ่มเล็ก ซึ่งผู้สอนต้องมีประสบการณ์และทักษะในเรื่องที่สอนจริง ๆ

2. เทคนิคการฝึกอบรมโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลาง การฝึกอบรมโดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลาง เป็นการฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีบทบาทสำคัญ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหรือแสดงความคิดเห็นในการฝึกอบรม เทคนิคการอบรมประเภทนี้ สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

(2.1) การระดมสมอง (Brain Storming) เป็นการประชุมกลุ่มเล็ก ไม่เกิน 15 คน เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีโดยปราศจากข้อจำกัดหรือกฎเกณฑ์ใด ๆ ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าจะถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี ความคิดหรือข้อเสนอทุกอย่างจะถูกบันทึกไว้ เมื่อระดมความคิดได้มากพอแล้ว จึงมาอภิปรายความคิดเห็นที่กลุ่มเห็นว่าดีหรือเหมาะสมอีกทีหนึ่ง

(2.2) การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Session) การประชุมกลุ่มย่อย บางครั้งเรียกว่า บัซซ์กรุป (Buzz Group) หรือฟิลลิป 6 - 6 (Phillip 6 - 6) เป็นการแบ่งผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อยจากกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยละ 2 - 6 คน เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาอาจเป็นปัญหาเดียวกันหรือต่างกันในช่วงเวลาที่กำหนด มีวิทยากรคอยช่วยเหลือทุกกลุ่ม แต่ละกลุ่มต้องเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่มเพื่อดำเนินการ แล้วนำความคิดเห็นของกลุ่มเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

(2.3) กรณีศึกษา (Case Study) เป็นการนำเอากรณีหรือเรื่องราวที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นจริง เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด เป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับกลุ่มเล็ก เรื่องที่มอบหมายให้ต้องมีรายละเอียดพอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมองเห็นจุดสำคัญของปัญหา ข้อมูลเพื่อนำมาใช้พิจารณาการศึกษากรณีศึกษา อาจให้ศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มเล็กก็ได้

(2.4) การประชุมแบบฟอรัม (Forum) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการประชุมกลุ่มใหญ่ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม โดยการซักถามข้อเท็จจริง ปรัชญาหรือแสดงความคิดเห็นกับวิทยากร

(2.5) เกมส์การบริหาร (Management Games) เป็นการแข่งขันระหว่างกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยแข่งขันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการให้ปฏิบัติเหมือนเหตุการณ์จริง อาจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการสื่อสาร การตัดสินใจ การวางแผน การเป็นผู้นำ ฯลฯ ขนาดของกลุ่มในการแข่งขันนี้ขึ้นอยู่กับเกมส์ที่นำมาใช้

(2.6) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่เหมือนจริง โดยกำหนดโครงเรื่องและให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม คิดคำพูดไปตามท้องเรื่องและบทบาทที่กำหนด แล้วให้ผู้วิเคราะห์เสนอแนวทาง

แก้ปัญหา วิธีนี้เหมาะกับกลุ่มที่กล้าแสดงออก และมีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะวิเคราะห์ ตรวจสอบและแก้ปัญหา

(2.7) การสัมมนา (Seminar) เป็นการประชุมของผู้ปฏิบัติงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายกัน และพบปัญหาที่เหมือน ๆ กัน เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นหาแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหา ทุกคนที่ร่วมการสัมมนาต้องช่วยกันพูดช่วยกันแสดงความคิดเห็น ปกติจะบรรยายให้ความรู้พื้นฐานก่อนแล้ว แบ่งกลุ่มย่อยจากนั้นนำผลการอภิปรายของกลุ่มย่อยเสนอที่ประชุมใหญ่

(2.8) ทักษะศึกษา (Field Trip) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่นำผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปยังสถานที่ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เห็นของจริง สถานการณ์และการปฏิบัติจริงซึ่งอาจมีการบรรยายสรุป หรืออธิบายประกอบการศึกษาดูงาน โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ

(2.9) การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติจริงมากกว่าการพูดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือการบรรยาย โดยจะมีการบรรยายให้ข้อมูลพื้นฐานก่อนแล้วจึงให้ลงมือปฏิบัติ อาจเป็นการฝึกโดยใช้เครื่องมือใหม่ ๆ ประชุมเพื่อช่วยกันสร้างคู่มือ หรือประชุมเพื่อสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น การปฏิบัตินิยมให้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ มากกว่าเป็นกลุ่มใหญ่หรือรายบุคคล

(2.10) การฝึกประสาทสัมผัส (Sensitivity Training) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกประสาทสัมผัสให้เข้าใจผู้อื่น โดยสังเกตลักษณะท่าทางของผู้อื่น วิธีการฝึกอบรมจะไม่ใช้การบรรยายหรือบอกหลักเกณฑ์ แต่ให้นำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในห้องฝึกอบรมมาเป็นตัวอย่างสด ๆ ร้อน ๆ และโยงไปถึงพฤติกรรมอื่น ๆ ในขณะที่ปฏิบัติงานในองค์กร วิธีการสร้างบรรยากาศในขณะที่ฝึกอบรม คือพยายามให้เกิดสิ่งต่อไปนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคนแสดงตัวเปิดเผยออกมาให้มีการวิเคราะห์พฤติกรรมของแต่ละบุคคลว่ามีข้อผิดพลาดที่ใดให้โอกาสทดลองแก้ไขพฤติกรรมที่ผิดพลาดใหม่ว่าใช้ได้หรือยังและมีการประเมินผล

(2.11) การใช้กิจกรรมนันทนาการ (Recreational Activity) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น การร้องเพลง การปรบมือเป็นจังหวะพร้อมกัน การร้องเพลงประกอบท่าทาง การเล่นเกมสลับ ๆ เป็นต้น โดยเน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติและสร้างความสัมพันธ์ตลอดจนสร้างความสนุก

7) การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการหลายคน สรุปหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการฝึกอบรมได้ดังนี้ (บรรยงค์ โตจินดา. 2543 : 204)

(1) การประเมินผลจากความเห็นของผู้จัดการฝึกอบรมเพื่อทราบผลที่ได้คุ้มค่าเพียงใด

- (2) ประเมินผลจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- (3) ประเมินผลจากความคิดเห็นของวิทยากร หรือประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม
- (4) ประเมินผลจากการปฏิบัติงานหลังจากการฝึกอบรมโดยสังเกตพฤติกรรมการทำงาน ความชำนาญ ทักษะต่าง ๆ ของบุคลากร
- (5) ประเมินผลจากการทดสอบความรู้ โดยทำแบบทดสอบทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ
- (6) ประเมินผลจากความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นแบบสอบถาม ประเมินผลจากอัตราการลาออก การขาดงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม
- (7) ประเมินผลจากผลผลิตและผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1. ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 3) ได้กล่าวว่าคำจำกัดความของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายก็คือ คำจำกัดความของสำนักการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (U.S. Office of Education) และของคณะกรรมการร่วมแห่งชาติว่าด้วยปัญหาทางการเรียนรู้ (The National Joint Committee on Learning Disabilities–NJCLD) ว่าเป็นคำที่หมายถึง ความผิดปกติที่มีลักษณะหลากหลายที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดถึงความยากลำบากในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การให้เหตุผล และความสามารถทางคณิตศาสตร์ ซึ่งความผิดปกตินี้เกิดขึ้นภายในตัวเด็กโดยมีสาเหตุสำคัญมาจากความบกพร่องของระบบประสาทส่วนกลาง ปัญหาบางอย่าง อาจมีไปตลอดชีวิตของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางกระบวนการพื้นฐาน ทางจิตวิทยาการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำและการคิดคำนวณตลอดจนมีปัญหาในการเคลื่อนไหวการรับรู้ อารมณ์ และพฤติกรรม โดยไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางสติปัญญา ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน

2. ความเป็นมาของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

การศึกษาเรื่องเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ นี้ได้รับอิทธิพลจากการผลักดันของกลุ่มผู้ปกครองและนักวิชาการ ที่ให้ความสำคัญกับแนวคิดเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน

โดยการศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของเด็กตลอดจนสถานการณ์ที่ทำให้เด็กเรียนได้ดีที่สุด ครูจะต้องให้ความสนใจไม่เฉพาะว่าเด็กทำอะไรไม่ได้ แต่ต้องรู้ว่าเด็กทำอะไรได้บ้าง และทำอะไรได้ดีที่สุด เพื่อกระตุ้นลักษณะนั้น ๆ ให้มีการพัฒนาอย่างเต็มที่ เพราะแต่เดิมเด็กประเภทนี้ครูจะเข้าใจว่าเด็กปัญญาทึบ และไม่ได้ให้ความช่วยเหลือใด ๆ เมื่อได้มีการศึกษาเพื่อความเข้าใจเด็กมากขึ้น จึงพบว่าความด้อยสมรรถภาพทางการเรียนนั้นเป็นผลเนื่องมาจากภาวะ ทางอารมณ์และระบบประสาท ซึ่งปรวนแปรไป เช่น สมองได้รับความกระทบกระเทือนทำให้การรับรู้บกพร่องไป เป็นต้น หรือภาวะทางบ้านหรือทางโรงเรียนก่อให้เกิดความเครียดอย่างยิ่งอยู่เป็นนิจ ทำให้เด็กเรียน อ่าน เขียน และคำนวณไม่สำเร็จทั้ง ๆ ที่มีสติปัญญาดีพอที่จะเรียนรู้ได้ ลักษณะเด็ก ที่เรียนได้ไม่ดีหรือไม่ประสบความสำเร็จนั้น สังกัดได้คืออยู่นิ่งไม่ได้ พฤติกรรมอยู่ไม่สุข ขาดสมาธิ และมีช่วงความสนใจสั้น

จากความเป็นมาการศึกษาเรื่องเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลจากการผลักดันของกลุ่มผู้ปกครองและนักวิชาการ ที่ให้ความสำคัญกับเด็กกลุ่มนี้และหาทางพัฒนาให้เด็กกลุ่มนี้ มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

3. ลักษณะความบกพร่องที่พบในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ความบกพร่องในการเรียนรู้เป็นภาวะที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก กล่าวคือ เขาไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพทางสติปัญญาของเขา นอกจากนี้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักจะมี ความบกพร่องในการเคลื่อนไหวด้วย รวมถึงอาจจะมีปัญหาทางด้านทักษะทางสังคม และปัญหาทางจิตใจร่วมด้วย ส่งผลให้ศักยภาพของเขาลดลง ขาดความมั่นใจในตนเอง และเกิดปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสังคม คนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ มักจะพบลักษณะของความบกพร่องในเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดระบบ (organization) ได้แก่ การจัดระบบเวลาของตนเอง การรู้เวลา รู้วันที่ รู้ปี การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ การจัดระบบความคิด การสามารถที่จะหาของ ๆ ตัวเองได้ครบ การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ การตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง การเรียงลำดับเหตุการณ์
2. การประสานงานหรือประสานความสัมพันธ์ของร่างกาย ได้แก่ การจับต้องและใช้สิ่งของที่มีขนาดเล็ก การเรียนรู้ทักษะ การช่วยเหลือตนเอง การตัด การวาด การคัดลายมือ การปีนป่าย การวิ่ง และความสามารถในการเล่นกีฬาต่าง
3. ภาษาพูดหรือภาษาเขียน ได้แก่ การออกเสียงคำต่าง ๆ การเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ การทำตามคำสั่ง การเข้าใจสิ่งที่บอกจากผู้อื่น การเชื่อมโยงความสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ การแยกแยะระหว่างเสียงต่าง ๆ การตอบสนองต่อคำถาม การเข้าใจความคิด ความคิดรวบยอด หลักการต่าง ๆ การเข้าใจในสิ่งที่อ่าน หรือการอ่านจับใจความ การสะกดคำ การเล่าเรื่องหรือการเขียนเรียงความ

4. สมาธิและความสนใจ ดังได้กล่าวในบทที่ 1 แล้วว่า กฎหมายว่าด้วยการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความบกพร่องของประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ได้รวมความบกพร่องทางด้านสมาธิเข้าอยู่ในความบกพร่องในการเรียนรู้ แต่เนื่องจากเป็นภาวะความบกพร่องที่พบร่วมกันได้บ่อย จึงได้บรรยายลักษณะอาการในที่นี่ คือ ไม่สามารถจะทำงานจนสำเร็จ ลงมือทำก่อนที่จะคิดให้รอบคอบ เป็นคนที่ ไม่สามารถจะทำงานเป็นระบบระเบียบได้ มีความวุ่นวายในการจัดระบบ มีปัญหาในการรอคอย อครนทรอไม่ได้ กระสับกระส่าย เหม่อลอย วอกแวกง่าย เสียสมาธิง่าย

5. ความจำ ได้แก่ การจดจำทิศทาง การเรียนรู้ข้อความทางคณิตศาสตร์ การเรียนรู้กระบวนการใหม่ ๆ การเรียนรู้ตัวอักษร การจดจำชื่อต่าง ๆ เหตุการณ์ต่าง ๆ และการทบทวนหนังสือก่อนสอบ

6. พฤติกรรมทางสังคม ได้แก่ การมีเพื่อนใหม่และการคงมิตรภาพของเพื่อนใหม่ ไว้ได้ การตัดสินใจปัญหาในชีวิตประจำวัน การมีพฤติกรรมที่ผิดปกติ ผุนหันพลันแล่น ความอดกลั้น ความอดทนต่อการกดดัน ความเครียด การยอมรับการเปลี่ยนแปลงในกิจวัตรประจำวัน ความสามารถที่จะตีความภาษาที่ไม่ใช่ภาษาเขียน เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง และการทำงานอย่างเป็นทีมนอกจากนี้ ทางโรงเรียนแอโรว์สมิธ (Arrowsmith) ได้ระบุว่าคนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ มักพบลักษณะของความบกพร่องเฉพาะทาง 19 ชนิด ดังต่อไปนี้

6.1 เหตุผลเชิงนามธรรม (Abstract Reasoning) หากมีความบกพร่องในเหตุผลเชิงนามธรรมจะทำให้เกิดปัญหาในการเรียงลำดับก่อนหลังของระบบการทำงาน การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เขาจะไม่เข้าใจลำดับขั้นตอนที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

6.2 ระบบความคิดในจิตใจ (Artifactual Thinding) คือการประสานและการตีความหมายของอารมณ์ ถ้ามีความบกพร่องของระบบความคิดในจิตใจจะทำให้เกิดปัญหาการไม่เข้าใจอารมณ์ของตนเอง ตีความหมายไม่ถูก แยกแยะอารมณ์ไม่ได้ ตอบสนองทางอารมณ์ได้อย่างบกพร่อง ตีความอวัจนะภาษา หรือตีความการแสดงออกทางสีหน้าท่าทางไม่ได้ ทำให้ไม่เข้าใจความหมายของครูหรือเจ้านายที่พยายามจะสื่อสารกับเขา ทำให้ไม่สามารถจะปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างถูกต้อง พูดถึงบางเรื่องมากเกินไป ไม่เข้าใจว่าคนอื่นไม่อยากจะฟังแล้ว ไม่สามารถจะยับยั้งชั่งใจได้ ขาดความสามารถในการวางแผนระยะยาว ไม่กังวลกับสถานการณ์ที่ควรระวัง ไม่สามารถจะเห็นรายละเอียดของงาน เก็บรายละเอียดไม่ได้ ทำให้สรุปข้อมูลผิดพลาด

6.3 การแยกเสียงพูด (Auditory Speech Discrimination) ใช้สำหรับการแยกเสียงพูดที่คล้าย ๆ กัน เช่น กิน-ดิน หรือ วิ่ง-ปิ้ง หากบกพร่องจะเกิดปัญหาดังนี้ คือ ได้ยินผิด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสนทนา ฟังการบรรยาย คู่มือ ฟังวิทยุ ทำให้ตีความหมายผิดจากที่ได้ยิน บางครั้งจะต้องตั้งใจฟังเป็นอย่างมาก ทำให้อ่อนล้าง่าย และอาจจะเป็นผลเสียหากเกิดความเข้าใจผิดพลาดจากสิ่งที่ได้ยิน จดบันทึกสิ่งที่ได้ยินผิด เมื่อกลับมาอ่านอีกครั้งก็จะไม่เข้าใจ เข้าใจภาษาอื่น ๆ

ผิดพลาดทั้ง ๆ ที่การได้ยินในเรื่องความค่อย ความดัง เสียงทุ้ม เสียงแหลม เสียงสูง เป็นไปตามปกติ

6.4 การออกเสียงพูด (Broca's Speech Pronunciation) คือ ความสามารถในการออกเสียงพยางค์ และรวมเป็นคำ เป็นประโยค ถ้าบกพร่องจะทำให้เกิดความไม่มั่นใจในคำ ๆ นั้นว่าจะออกเสียงอย่างไร บางคำจะออกเสียงผิด ๆ ถูก ๆ ทำให้ไม่กล้าใช้คำนั้น เพราะไม่มั่นใจในการออกเสียง ทำให้ การพูดมีปัญหาในการใช้คำศัพท์เพียงไม่กี่คำ มีปัญหาในการเรียนรู้ด้าน ทักษะการอ่าน อ่านในใจได้คล่องกว่าการอ่านออกเสียง เข้าใจความหมายของคำแต่ออกเสียงไม่ได้ ทำให้ต้องตั้งใจกับการพูดมากกว่าปกติ จะมีปัญหาเมื่อต้องคิดและพูดไปด้วยกัน ทำให้เป็นคนพูดน้อยเมื่ออยู่ต่อหน้าคนอื่น และมีปัญหาการพูดในที่ชุมชน คำพูดจะเป็นน้ำเสียงที่ราบเรียบเป็นระดับเดียวกัน ไม่มีจังหวะ หรือบางคนพูดอู้อ้ออยู่ในลำคอ และจะทำให้มีความบกพร่องในการเรียนรู้การพูดภาษาต่างประเทศ

6.5 การรับรู้ตำแหน่งของร่างกาย (Kinesthetic Perception) คือ ความสามารถในการรับรู้ตำแหน่งต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งถ้ามีปัญหาหรือมีความบกพร่องจะทำให้ไม่ค่อยระวังตัว เดินชนกับวัตถุต่าง ๆ ได้บ่อย ขับรถไม่ระวัง เฉื่อยชานบ่อย ตีวงกว้างไปหรือจ่อคั่นหน้ามากไป ชิดซ้ายหรือชิดขวาเกินไป ไม่ค่อยระวังมือหรือนิ้ว เกิดอุบัติเหตุบ่อย ๆ ในการใช้มีดหรือเครื่องมือต่าง ๆ ในคนที่มีความบกพร่องมาก ๆ อาจทำร้ายตนเองโดยไม่ทันรู้ตัวว่าอาการเจ็บนั้นมาจากส่วนใดของร่างกาย หากมีปัญหาของมือข้างที่ถนัด ก็จะมีปัญหาของการเขียนที่กดปากกาหนักหรือเบาไป ในคนที่เป็นอย่างมาก ไม่สามารถใช้มือสัมผัสแยกแยะวัตถุต่าง ๆ ได้ อาจมีปัญหาการพูด พูดเร็ว

6.6 การรับรู้ของอวัยวะในการพูด (Kinesthetic Speech) หากบกพร่องจะทำให้ไม่รู้ตำแหน่งของลิ้นหรือริมฝีปาก ทำให้พูดเร็ว มีปัญหาเกี่ยวกับการพูดเร็ว ๆ หรือการออกเสียงควบกล้ำ

6.7 การจำคำศัพท์ (Lexical Memory) ถ้าบกพร่องจะทำให้จำคำพูดที่ไม่เกี่ยวข้องกัน 3 คำไม่ได้ ส่วนการรับรู้คำศัพท์ใหม่ก็จะมีปัญหาต้องฟังหลายครั้งจึงจะจำได้ และมีปัญหาในการจำคำที่มีความหมายพ้องกัน ทำให้มีปัญหาในด้านการอ่าน

6.8 การใช้เหตุผลด้านกลไก (Mechanical Reasoning) หากบกพร่องจะทำให้มีปัญหาในการเข้าใจการทำงานของกลไกการใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ

6.9 ความจำเกี่ยวกับข้อมูลและคำแนะนำ (Memory for Instructions and Information) คือ ความสามารถในการจำรายละเอียดที่สำคัญ เช่น คำแนะนำในการปฏิบัติ ถ้าบกพร่องจะเกิดปัญหาจำข้อมูลหรือคำแนะนำที่เป็นคำพูดไม่ค่อยได้ จึงมีปัญหาในการจดจำคำบรรยาย คำสนทนา ต้องแนะนำก่อนทำหลาย ๆ ครั้ง แนะนำซ้ำ ๆ และจะจดจำได้ไม่นาน จะเป็นคนขี้ลืม และไม่กล้าจะถามซ้ำอีก เมื่อดูทีวี ฟังวิทยุ ดูภาพยนตร์ก็จะไม่สามารถจดจำรายละเอียดแต่ละตอนได้ ถ้าเป็นมาก ๆ เมื่อสนทนา กับใครมักจะยืมตลอด ไม่ได้ตอบอื่นใด เพราะจำสิ่งที่คุยกันไม่ได้

ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ในการที่จะเก็บรายละเอียด พ่อแม่ผู้ปกครองมักจะคิดว่าเป็นเด็กคือ เป็นเด็กไม่เชื่อฟัง ไม่รับผิดชอบ บอกให้ทำอะไรก็ลืม เช่น กลับถึงบ้านก็ลืมไปแล้วว่ามีการบ้าน อะไรบ้าง ถ้าเป็นมาก ๆ จะฟังเพลง เรื่องราวหรือนิทานไม่รู้เรื่อง หรือถ้าหากจะเดินทางก็มักจะลืม รายละเอียดในการเดินทาง ซึ่งจะสามารถเช็คความบกพร่องด้านนี้ได้ โดยการจดบันทึก แต่ก็ อาจจะมีความยากลำบากอยู่บ้าง

6.10 การเรียงลำดับสัญลักษณ์ (Motor Symbol Sequencing) คือ การเรียนรู้ต่อ ลำดับของสัญลักษณ์ เช่น เรียงตามตัวอักษรหรือตัวเลข โดยเรียนรู้ผ่านทางตาในด้านการอ่าน เรียนรู้ผ่านทางมือในด้านการเขียน และเรียนรู้ผ่านทางปากในด้านการพูด หากมีความบกพร่องจะ เกิดปัญหา คือ อ่านผิด เนื่องจากมองผิดพลาด เช่น อ่าน “กรรมกร” เป็น “กรรมกร” เขียนไม่ เรียบร้อย ไม่เป็นระเบียบ เขียนไม่เป็นไปตามอัตโนมัติ ต้องจดจ่อกับการเขียนจนไม่เข้าใจเนื้อหา หรือใช้เวลาเขียนนานกว่าปกติ คัดลอกช้า ผิดพลาดบ่อย สะกดคำผิด สะกดคำเดียวกันแต่แตกต่างกัน เข้าใจคำพูดได้ยาก ไม่เข้าใจเนื้อหาหลักของการสนทนา บางคนรับรู้ข้อมูลในสมองและคิดว่าได้ พูดออกไปแล้ว ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้พูด

6.11 ช่วงการมองแคบผิดปกติ (Narrow Visual Span) คือ การมองเห็น สิ่งต่าง ๆ ได้เพียงครั้งเดียว หากมีความบกพร่องเช่นนี้จะเกิดปัญหา คือ เมื่อมองตัวหนังสือครั้งหนึ่ง จะมองไม่เห็นตัวอักษรทุกตัวใน 1 คำ จึงต้องเพ่งนานกว่าปกติ ใช้สายตามากกว่าปกติ ทำให้ เหมือนกับตาบอดชั่วคราวจากการใช้งานมาก ทำให้อ่านหนังสือได้ไม่เกิน 30 – 60 นาที ต้องพัก เมื่อสายตาอ่อนล้า ก็จะอ่านผิดพลาดได้บ่อย อ่านช้ามาก ใช้สายตาในที่มืด เช่น หนังสือนั่งใน โรงภาพยนตร์ หรือขับรถตอนกลางคืนได้ไม่ดี

6.12 การระลึกสิ่งของ (Object Recognition) คือ การจดจำรายละเอียดของ สิ่งของที่เคยเห็นมาก่อนได้ ถ้ามีความบกพร่องก็จะทำให้มีปัญหาต้องใช้เวลาลองมองสิ่งของอยู่นาน กว่าปกติ จึงจะจำได้ว่าของสิ่งนั้นอยู่ตรงไหน เช่น การหาซื้อของในห้างสรรพสินค้า การหาของ ในตู้เย็นนานกว่าปกติ ถ้าเป็นเจ้าของร้านขายยา ก็จะลำบากที่จะหายาให้พบเพราะจำตำแหน่งที่เก็บ ไม่ได้ หากตำแหน่งของสถานที่จุดนัดพลได้ช้า มีปัญหาในการจำใบหน้า การรู้จักสีหน้าของคนอื่น และจำรายละเอียดของภาพไม่ได้

6.13 การคาดเดาคำพูด (Predictative Speech) คือ ความสามารถในการรับรู้ ความหมายของสัญลักษณ์ คำ หรือตัวเลข ว่ามีความสัมพันธ์กับอะไรบ้าง ซึ่งจะเกิดกับการคิด การพูด การเขียน ถ้ามีความบกพร่องก็จะไม่สามารถเข้าใจความหมายที่สองหรือความหมายแฝง ในประโยคสนทนา จำคำพูดที่ฟังได้ไม่หมด คาดเดาคำต่อไปไม่ได้ ทำให้พูดตามไม่ได้ ชอบพูด ช้า ๆ พูดประโยคยาว ๆ ไม่ได้ ทำให้สื่อความหมายด้วยประโยคยาว ๆ ผิดพลาด บางครั้งลืมคำพูด ประโยคต่อไป ไม่รู้ว่าจะพูดอะไร ให้เหมาะสม ส่วนในด้านคณิตศาสตร์ก็จะมีปัญหาในการคิด

ขั้นตอนที่มีการคิดหลายขั้นก็จะทำไม่ได้ คิดในใจ ไม่เป็น เป็นคนย้ำคิดย้ำทำ ไม่สามารถบอกได้ว่า ควรจะต้องทำอะไรเป็นลำดับต่อไป ไม่สามารถจะโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

6.14 การเคลื่อนไหวขั้นต้น (Primary Motor) คือ ความสามารถเกี่ยวกับกำลัง ความเร็ว ในการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ถ้ามีปัญหาในด้านนี้จะทำให้เป็นคนขุ่มขาม ไม่คล่องตัว

6.15 ความคิดเกี่ยวกับมิติสัมพันธ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล (Spatial Reasoning) คือ การคิดล่วงหน้าในสมองที่เกี่ยวกับมิติต่าง ๆ ก่อนที่จะลงมือทำจริง หากมีความบกพร่องในเรื่องนี้จะทำให้มีปัญหาในการจินตนาการเส้นทางการเดินทางได้ลำบาก เข้าใจแผนที่ได้ยาก หลงทางบ่อย ทำให้เป็นคนกลัวการเดินทาง กลัวการหลงทาง เวลาใช้แผนที่ต้องหมุนแผนที่ตามทิศทางจริงตลอด สร้างภาพแผนที่ในสมองไม่ได้ จินตนาการเส้นทางถนนไม่ได้ ลืมของบ่อย ๆ มีปัญหาในการวางแผนเส้นทางการขับรถ จินตนาการเกี่ยวกับเกมส์ที่ใช้การเคลื่อนที่ เช่น หมากรุก ได้ไม่ดี วางแผนล่วงหน้าไม่เป็น มีปัญหาในกีฬาที่ต้องอาศัยการกะระยะ เช่น สก๊ิก หรือเทนนิส จะคิดตำแหน่งของการจัดเฟอร์นิเจอร์ใหม่ไม่ถูก และมีจินตนาการภาพทางภูมิศาสตร์ไม่ได้

6.16 การระลึกสัญลักษณ์ (Symbol Recognition) คือ การจดจำคำหรือสัญลักษณ์ที่เคยพบเห็นมาก่อน ซึ่งถ้าบกพร่องจะทำให้มีปัญหา คือ จะใช้เวลานานกว่าปกติในการจดจำคำ ๆ หนึ่ง บางคำเรียนรู้ไปแล้วก็จำไม่ได้ว่าเรียนไปแล้ว เมื่อเห็นคำที่เคยเรียนมาแล้วก็จะใช้เวลานานกว่าจะเปล่งเสียงออกมาได้ จะอ่านหนังสือได้ช้า และจดจำสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์หรือสูตรเคมีไม่ได้

6.17 การหาความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์ (Symbol Relations) คือ การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของ 2-3 ชนิด ซึ่งถ้าบกพร่องก็จะทำให้เป็นปัญหา โดยเฉพาะคนที่เป็นมากจะมองตัวอักษรกลับหัวกลับหาง เช่น บี (b) เป็นดี (d) หรือ พี (p) เป็นคิว (q) ดูนานาฬิกาเข็มไม่เป็น ไม่เข้าใจความหมายของเข็มสั้นว่าแทนชั่วโมง เข็มยาวแทนนาฬิกา ไม่เข้าใจหลักคณิตศาสตร์ ไม่เข้าใจสิ่งที่เป็นแนวคิด ไม่เข้าใจสูตร เช่น ไม่เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ไม่รู้ว่าสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นได้อย่างไร ไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์ภาษา มีปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจที่จะต้องติดตาม เช่น ก. เตี้ยกว่า ข. สูงกว่า ค. ใครสูงที่สุด เขาจะไม่เข้าใจและตอบไม่ได้ เมื่ออยู่ในที่ประชุมจะไม่สามารถออกความเห็นได้ เพราะไม่เข้าใจในสิ่งที่ประชุมขณะนั้น แต่เมื่อเลิกประชุมแล้วก็จะเข้าใจสิ่งต่างๆ แต่ก็สายเกินไป ไม่สามารถจะแสดงความคิดเห็นได้ มักจะมีลักษณะก็คือ แจ็ง ร่วมด้วย ทำให้เข้าใจเหตุผลได้ยาก ตัดสินใจยาก การเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะต้องเปรียบเทียบก่อน มักจะมีปัญหาในการเข้าใจ และการสื่อความคิด ความรู้สึกของตนเอง ทำให้เป็นคนทีโกรธง่าย หงุดหงิด แยกตัวออกจากสังคมและซึมเศร้าในที่สุด

6.18 ความคิดเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Thinking) คือ การพัฒนา การกำหนดแผนและหลักการโดยใช้ภาษา เป็นความคิดริเริ่มเชิงสัญลักษณ์ ถ้าหากมีปัญหาจะทำให้ไม่สามารถวางแผนได้ด้วยตนเอง แต่ถ้ามีคนอื่นวางแผนให้ ก็จะทำได้ วางแผนดูแลตัวเองไม่ได้ ทำให้ชีวิตไร้ระเบียบ ขาดการเรียนรู้จากความผิดพลาด ทำอะไรผิดแล้วไม่ปรับปรุงแก้ไข ไม่รู้ตัวว่าผิด ไม่สามารถวางแผนระยะยาวให้ตัวเองได้ มีชีวิตแบบอยู่ไปวัน ๆ จะเลือกเพื่อนโดยคิดถึงตัวเองเป็นหลัก ไม่คิดถึงมิตรภาพระยะยาว ถ้าตอบคำถามอะไรไม่ได้ ก็จะทิ้งไปเลยไม่แสวงหาคำตอบ ไม่สามารถจะจับประเด็นหลักได้ เช่น ในการประชุมฟังเรื่องราว คุณภาพดนตรี มักจะจับได้แต่ประเด็นข้างเคียง มักจะจำเหตุการณ์ไปปฏิบัติซ้ำโดยไม่รู้จักประยุกต์ ทำให้บางครั้งมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การเลียนแบบจากทีวี ที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในชีวิตจริง

6.19 การจัดเรียงลำดับการคิดเลข (Supplementary Motor) คือ การจัดเรียงลำดับความคิดในใจเพื่อการคิดเลข และถ้าลำบากในการจัดเรียงลำดับความคิดสามารถใช้กล้ำเนื้อเข้ามาช่วยได้ เช่น นับเลขธรรมชาติไม่ได้ คำนวณเลขไม่ได้ คิดเลขในใจไม่ได้ ต้องใช้นิ้วช่วยนับเป็นการเสริมแรงให้สามารถเรียนต่อไปได้ ถ้ามีความบกพร่องในเรื่องนี้ อาจเรียนคณิตศาสตร์ได้ไม่เกินระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วน ในรายที่เป็นน้อยอาจจะเรียนได้ในชั้นสูง แต่ไม่สามารถใช้สูตรทางพีชคณิตหรือตรีโกณมิติได้จากลักษณะความบกพร่องที่พบในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สรุปได้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จะมีปัญหาในเรื่องของพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม ภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้และภาวะปกติทางอารมณ์ พฤติกรรม และสังคมนั้นพบร่วมกันได้แต่ไม่ค่อยมีการศึกษาวิจัยมากนัก เนื่องจากยังขาดรูปแบบตัวอย่างผู้ป่วยที่ชัดเจน ขาดงานวิจัยรองรับการศึกษาจึงเน้นไปในการแยกชนิดของความบกพร่องในแต่ละด้านมากกว่า อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีปัญหาในด้านการฟังและการพูด การอ่าน การเขียน และการเรียนคณิตศาสตร์ แต่เด็กบางคนอาจมีปัญหาด้านพฤติกรรมด้วย เช่น การมีสมาธิสั้น มีความบกพร่องทางการรับรู้ สิ่งทีกล่าวมานี้ ล้วนเป็นอุปสรรค ในการเรียนของเด็ก ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือได้ดีเท่าที่ควร ครูจึงควรเข้าใจเด็กที่มีปัญหาเหล่านี้จะได้หาทางช่วยเหลือเด็กได้

4. สาเหตุของความบกพร่องในการเรียนรู้ความบกพร่องทางการเรียนรู้

ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนเนื่องจากเด็กไม่สามารถเรียนได้ดีเท่ากับเด็กปกติทั่วไป การค้นคว้าความบกพร่องของเด็กส่วนมากเป็นหน้าที่ของบุคลากรทางสาธารณสุข ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาอาจจำเป็นต้องรับรู้ไว้ เพื่อจะได้หาทางจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับปัญหาของเด็กต่อไป สาเหตุของความบกพร่องนี้อาจจำแนกได้ดังนี้

4.1 การได้รับบาดเจ็บทางสมอง บุคลากรทางการแพทย์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในหลายประเทศมีความเชื่อว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเหล่านี้ ไม่สามารถเรียนรู้

ได้นั้น เนื่องมาจากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง (Brain Damage) อาจจะเป็นการได้รับบาดเจ็บก่อนคลอด ระหว่างคลอด หรือหลังคลอดก็ได้ การบาดเจ็บนี้ทำให้ระบบประสาทส่วนกลางไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ อย่างไรก็ตามการได้รับบาดเจ็บอาจไม่รุนแรงนัก (Minimal Brain Dysfunction) สมองและระบบประสาทส่วนกลางยังทำงานได้ดีเป็นส่วนมาก มีบางส่วนเท่านั้นที่บกพร่องไปบ้าง ทำให้เด็กมีปัญหาในการรับรู้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก แต่ปัญหานี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับทั้งหมด เพราะเด็กบางรายอาจเป็นกรณียกเว้นได้

4.2 กรรมพันธุ์ งานวิจัยจำนวนมากระบุตรงกันว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้ ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเป็นรายกรณีพบว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้บางคน อาจมีพี่น้องร่วมสายโลหิต มีปัญหาในการเรียนรู้เช่นกัน หรืออาจมีพ่อแม่ พี่ น้อง หรือญาติใกล้ชิดมีปัญหาในการเรียนรู้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจภาษามีรายงานการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้ว่า เด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน (Identical Twins) เมื่อพบว่าเด็กฝาแฝด คนหนึ่งมีปัญหาในการอ่าน ฝาแฝดอีกคนหนึ่งมักมีปัญหาในการอ่านด้วย แต่ปัญหานี้ไม่พบบ่อยนักสำหรับฝาแฝดที่มาจากไข่คนละใบ (Fraternal Twins) จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าการเรียนรู้อาจสืบทอดทางกรรมพันธุ์ได้

4.3 สิ่งแวดล้อม สาเหตุทางสภาพแวดล้อมในที่นี้ หมายถึง สาเหตุอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การได้รับบาดเจ็บทางสมองและกรรมพันธุ์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กภายหลังการคลอด เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น การที่เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้าด้วยสาเหตุบางประการ การที่ร่างกายได้รับสารบางประการอันเนื่องจากสภาพมลพิษสิ่งแวดล้อม การขาดสารอาหารในวัยทารกและในวัยเด็ก การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพของครู ตลอดจนการขาดโอกาสในการศึกษา เป็นต้น แม้ว่าองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมเหล่านี้จะไม่ใช่สาเหตุที่ก่อให้เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยตรง แต่องค์ประกอบเหล่านี้อาจทำให้สภาพการเรียนรู้ของเด็กมีความบกพร่อง มากขึ้น

จากสาเหตุดังกล่าวสรุปได้ว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เกิดมาจากหลายสาเหตุ คือ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง กรรมพันธุ์ และสิ่งแวดล้อม

5. วิธีสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

วิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนอาจมีหลายวิธี ในที่นี้ขอเสนอวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็กประเภทนี้เพียง 10 วิธี ดังนี้

5.1 วิธีถามตนเอง (Self Questioning) ครูอ่านให้นักเรียนตั้งคำถามตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน เช่น ปัญหาคืออะไรฉันควรจะทำอย่างไรฉันควรวางแผนอย่างไรฉันจะแก้ปัญหาได้อย่างไร เป็นต้นการให้นักเรียนตั้งคำถามตนเองจะช่วยให้เด็กมีเวลาคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

5.2 วิธีท่องจำ (Verbal Rehearsal) โดยครูเป็นคนพูด และให้เด็กพูดตามเสียงดัง และเสียงดัง และเสียงกระซิบ แล้วจึงให้ท่องจำ โดยไม่มีเสียงและทำปากขมขมิม ครูอาจให้เด็กพูดใหม่โดยใช้คำพูด ของเด็กเอง แต่ความหมายเหมือนเดิม วิธีดังกล่าวนี้จะช่วยให้เด็กจำเนื้อหาได้

5.3 วิธีจัดหน่วยการเรียนรู้ (Organization) ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เราทราบว่า เด็กสามารถเรียน ได้ดีด้วยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เก่าที่เด็กเรียนมาแล้ว ในบางครั้ง การจัดเนื้อหาวิชาที่ ให้เด็กเรียน ไม่เรียงลำดับตามหลักการเรียนรู้ดังกล่าว จึงควรจัดเนื้อหาวิชาใหม่ เป็นหน่วยย่อย ที่ประกอบด้วยเนื้อหาที่พอเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ทีละ หน่วย ในบทต่อไปควรมีเนื้อหาใหม่ไม่มากนัก และควรสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเรียนรู้แล้วในบทก่อน

5.4 ใช้ความรู้เดิม (Using Prior Knowledge) คล้ายกับข้อ 3 กล่าวคือ เนื้อหา ในบทเรียนใหม่จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทที่เด็กเรียนมาแล้ว จึงจะต้องให้เด็กเรียนรู้ได้ดี

5.5 ใช้กลยุทธ์ในการจดจำ (Memory Strategies) ครูพยายามสรรหากลวิธี ในการจดจำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ดี ซึ่งบางครั้งอาจเชื่อมโยงกับสิ่งที่น่าสนใจ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือ ลักษณะเด่นของสิ่งนั้น ๆ เช่น เด็กจำได้ดีจากการร้องเพลง ตาสีจางวันเกิดของลูกได้ดี เพราะวันนั้น มีพายุพัดรุนแรง เด็กจำพยัญชนะ บ ได้ เพราะมีส่วนคล้ายกับ ข แต่ต้องกว้างกว่า ข เป็นต้น

5.6 วิธีพยากรณ์ (Predicting) เป็นการให้เด็กคาดเดาล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน เช่น วันนี้จะเรียนอะไรบ้าง และให้เด็กตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่คาดเดาหรือไม่

5.7 วิธีกำหนดล่วงหน้า (Advance Organizer) จากหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กจะเรียน ได้หากเด็กทราบล่วงหน้าก่อนว่าจะเรียนเรื่องอะไร เด็กจะได้เตรียมตัวว่าตนเองมีความรู้หรือยัง จะได้โยงความรู้ที่มีอยู่แล้วกับความรู้ใหม่ ดังนั้น ครูจึงควรแจ้งให้เด็กทราบล่วงหน้าว่าจะเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาอะไรบ้าง เพื่อให้เด็กเตรียมตัวล่วงหน้า และเตรียมพร้อมที่จะเรียน

5.8 ใช้วิธีปรับพฤติกรรมความคิดความจำ (Cognitive Behavior Modification) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ 1) ครูแสดงเป็นตัวอย่างขณะอธิบายให้เด็กฟัง 2) นักเรียนแสดง ท่าทางตามครูขณะฟังครูพูด 3) นักเรียนอธิบาย หรือพูดด้วยเสียงอันดัง 4) นักเรียนอธิบาย หรือพูด ด้วยเสียงกระซิบ 5) นักเรียนแสดง

5.9 ใช้แบบอย่าง (Modeling) ครูอาจแสดงพฤติกรรมให้เด็กดูเป็นแบบอย่าง หรือ ให้เด็กอื่นแสดงให้ดูเป็นแบบอย่างก็ได้ รวมทั้งพฤติกรรมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ครูอาจอธิบาย ประกอบการแสดงผลพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย แล้วจึงให้เด็กแสดงบ้าง

5.10 การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) เด็กสามารถเรียนรู้ได้ โดยการปรับปรุงแก้ไข จากความผิดของตนเอง กระทำผิดจึงไม่ใช่ถึงเลวร้ายเสมอไป ครูจึงควรฝึกให้ เด็กหมั่นสังเกตตนเอง จะได้เข้าใจว่าตนเองทำผิดพลาดอย่างไรบ้าง ให้เด็กเสนอแนะแก้ไข จะได้ไม่ แสดงความผิดพลาดซ้ำอีกนอกจากวิธีการสอน 10 วิธีดังกล่าวแล้ว หลักการสอนทั่ว ๆ ไปที่จะช่วย

และหลักการสอนเฉพาะที่จะช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้

จากวิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีอยู่มากมายหลายวิธีด้วยกัน ทั้งนี้การที่เราจะเลือกวิธีใดมาใช้กับเด็กนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเด็กแต่ละคนดังนั้นครูควรศึกษาให้เกิดความชำนาญและนำมาปรับปรุงใช้ให้เข้ากับเด็กของตนเองได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้หลายความหมายดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ทราบโดยผ่านทางตัวหนังสือ

จากความหมายของการอ่าน พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรมาเป็นถ้อยคำ ความคิด รวมถึงเป็นทักษะทางไวยากรณ์ คือ ด้านเสียง ศัพท์และโครงสร้าง ความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ อีกทั้งการอ่านเป็นกระบวนการที่ค้นหาความหมายในสิ่งที่อ่านทำสิ่งที่เป็นสิ่งพิมพ์ หรือข้อเขียนต่าง ๆ และนำความหมายเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์

2. ความสำคัญของการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 24) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ การอ่านที่มีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่การสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่าปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียน อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควรทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรค ต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้วการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้และเพิ่มพูนสติปัญญา และยังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการศึกษาในด้านวิชาการต่าง ๆ การอ่านที่ดีนั้น จะต้องอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ แยกแยะประเด็นจากความรู้และข้อเท็จจริงได้ อีกทั้งยังรู้จักวิธีการอ่านว่าเล่มไหนควรใช้วิธีการอ่านอย่างไร ดังนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ

3. การสอนอ่านนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 43) ได้กล่าวถึงวิธีสอนอ่านไว้ 6 วิธี คือ

3.1 วิธีสอนเป็นคำเป็นการสอนนักเรียนให้อ่านเป็นคำ ๆ และให้นักเรียนอ่านก่อนที่นักเรียนจะจำตัวอักษรได้ เมื่อนักเรียนอ่านคำได้มากพอสมควรแล้ว จึงสอนให้รู้จักตัวสระและพยัญชนะในภายหลัง ครูอาจใช้บัตรคำในการสอน ให้นักเรียนอ่านตาม ให้นักเรียนดูภาพประกอบนักเรียนอาจอ่านคำได้โดยการจำ หรืออาจใช้วิธีบันทึกเสียงลงบนเทป แล้วปิดให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนอ่านบัตรคำ

3.2 วิธีสอนหน่วยเสียง เป็นการสอนให้นักเรียนเข้าใจหน่วยเสียงในภาษาเช่น เสียงสระและเสียงพยัญชนะและให้นักเรียนเปล่งเสียงให้ถูกต้อง หน่วยเสียงสระและพยัญชนะจะปรากฏในคำแต่ละคำที่มีให้สังเกตหน่วยเสียงได้อย่างชัดเจน

3.3 วิธีสอนอ่านเบื้องต้น เป็นการสอนอ่านโดยมีเนื้อหาเป็นชุดตามระดับความสามารถของนักเรียนตั้งแต่ง่ายไปถึงยาก เริ่มจากการอ่านคำ อ่านฟังเสียง ไปจนถึงการอ่านเพื่อเข้าใจความหมาย เนื้อหามีตั้งแต่สั้น ๆ ไปจนถึงเนื้อหาที่ยาว ในชุดการสอนอาจประกอบด้วยบัตรภาพ บัตรคำ เนื้อหา ที่จะให้นักเรียนอ่าน มีการจำกัดคำยากและอาจเพิ่มคำยากได้ มีการทดสอบไว้ ในแต่ละตอนแต่ละชุด

3.4 วิธีองค์รวมทางภาษา เป็นการสอนรวมทุกทักษะเข้าด้วยกันทั้งการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน

3.5 วิธีจัดประสบการณ์ทางภาษา เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนอ่านในระยะเริ่มต้นไปจนถึงระยะกลาง คือตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงมัธยมต้น เป็นการสอนรวมทุกทักษะไปพร้อม ๆ กัน โดยครูผู้สอนจะจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางหรือสำคัญ ครูจะได้อ่านนักเรียนมีความสนใจในเรื่องใด

3.6 วิธีสอนอ่านเป็นรายบุคคล เป็นวิธีการสอนที่ต้องคำนึงถึงความต้องการและความสามารถของนักเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องเลือกตามความสนใจ ครูผู้สอนต้องเตรียมหนังสือไว้มาก ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เลือกอ่าน ครูจะสอนให้นักเรียนรู้จักคำ รู้จักประโยคและอ่านข้อความยาว ๆ

จากวิธีการสอนอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่าการสอนอ่านให้ได้ผลตามจุดประสงค์จะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงธรรมชาติของภาษา ธรรมชาติของนักเรียนและหลักการวิธีการสอนให้สอดคล้องกับการจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบใดจึงขึ้นอยู่กับลักษณะและปัญหาความบกพร่องของนักเรียนที่จะแก้ไขและพัฒนา

บริบทของโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม

โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม ตั้งอยู่เลขที่ 79 ถนนอุดร - หนองแสง ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี รหัสไปรษณีย์ 41000 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 2 บ้านหลุมหวาย และหมู่ 7 บ้านป่าขาม ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ปัจจุบันมีเจ้าอาวาสเอกฤษฎี สิงอุปโป เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน มีบุคลากร จำนวน 9 คน เป็นข้าราชการครู จำนวน 7 คน นักการ จำนวน 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 1 คน และนักเรียนรวมทั้งสิ้น 109 คน

คติพจน์

สอนให้เป็นคนดี มีพละนาถมัสมบูรณั เพิ่มพูนความรู้ อยู่อย่างเป็นสุข
วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

- 1) นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสุขในการแสวงหาความรู้
 - 2) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 - 3) นักเรียนนำเอาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 4) นักเรียนมีความรักความผู้พันความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง
 - 5) ครู – อาจารย์ มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม

นักเรียนบ้านหลุมหวายป่าขามเป็นคนดี มีความรู้คุณธรรม มีสุขภาพพละนาถมัสมบูรณั บุคลากรมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ประสานสามัคคี ร่วมมือกับชุมชน

พันธกิจ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่นสวยงาม ส่งเสริมบุคลากรมีการพัฒนาความรู้ จัดหาวัสดุอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน

เป้าประสงค์

1. นักเรียนมีความรู้และทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีสุขภาพแข็งแรง
2. มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
4. ชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. เป็นผู้มีความสำคัญในการรักษาความสะอาดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา
3. เป็นผู้ประหยัคออมนิยมไทยและมีมารยาทแบบไทย
4. มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา

การวิจัยปฏิบัติการ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกใช้การวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งจะกล่าวถึง ความหมาย เป้าหมายของการวิจัยปฏิบัติการ กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ และสรุปลักษณะของการวิจัยปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการ

ประวิต เอราวรรณ์ (2545 : 5) ได้สรุปความหมายของการวิจัยปฏิบัติการไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันอย่างเป็นระบบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพื่อทำความเข้าใจต่อปัญหาหรือข้อสงสัยที่กำลังเผชิญอยู่ และให้ได้แนวทางการปฏิบัติหรือวิธีการแก้ไขปรับปรุงที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งถ้ากล่าวในบริบทของโรงเรียนก็คือ การวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชั้นเรียน โดยที่ครูพยายามปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง จากการสะท้อนตนเอง การหาข้อสรุปเพื่อแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ รวมทั้งการใช้ความเข้าใจและมโนทัศน์ของตนเองมากกว่าของผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยปฏิบัติการจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ความสามารถหรือควบคุมสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้วยตนเอง

2. เป้าหมายของการวิจัยปฏิบัติการ Cohen และ Manion

ประวิต เอราวรรณ์ (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Cohen and Manion. 1980) กล่าวถึงเป้าหมายทั่วไปของการวิจัยปฏิบัติการ ดังนี้

1. เป็นแนวทางระบุหรือจำแนกปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนเพื่อนำไปใช้แก้ไขปรับปรุงสภาพการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียนหรือชั้นเรียน
2. เป็นแนวทางให้ครูพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้ครูมีโอกาสรับรู้และพัฒนาทักษะวิธีการใหม่ ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพและเป็นการเพิ่มพูนความสามารถในการวิเคราะห์สภาพ

การปฏิบัติงานและตระหนักในบทบาทหน้าที่ตนเองมากขึ้น

3. เป็นช่องทางสำหรับการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน

4. เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจกันระหว่างครูผู้ปฏิบัติการและนักวิจัย รวมทั้งอุดช่องว่างที่เป็นจุดอ่อนของการวิจัยกับการศึกษาทั่วไป

5. เป็นแนวทางในการแสวงหาทางเลือก และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนหรือชั้นเรียน

3. ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการ

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 11) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการว่า ต้องมีการดำเนินงานที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่สามารถปฏิบัติได้จริง การนำแนวทางการวิจัยปฏิบัติการไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไปด้วย สามารถสรุปลักษณะสำคัญ ได้ดังนี้

- 1) การสะท้อนผลกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเองและผลที่เกิดขึ้น
- 2) การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน/เพื่อนร่วมงาน มีส่วนในการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานและผลที่ได้รับ
- 3) กระบวนการที่มีการดำเนินงานเป็นวงจรต่อเนื่องและทำเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

4) ผลที่ได้จากการวิจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

ประวิต เอรารธรรม์ (2545 : 9) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการมีหลักการสำคัญ อยู่ 16 ประการ ดังนี้

- 1) เพิ่มพูนความเข้าใจปัญหาต่าง ๆ
- 2) มุ่งปรับปรุงการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานของบุคคล
- 3) เน้นที่ปัญหาเร่งด่วนของผู้ปฏิบัติงาน
- 4) ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 5) ดำเนินการวิจัยภายใต้สภาพการณ์ที่กำลังเป็นปัญหา
- 6) ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างเป็นธรรมชาติ
- 7) เน้นการศึกษาเฉพาะกรณีหรือศึกษาเพียงหน่วยเดียว
- 8) ไม่มีการควบคุมหรือจัดกระทำต่อตัวแปร
- 9) ปัญหา วัตถุประสงค์ และระเบียบวิธี มีลักษณะเป็นกระบวนการสืบเสาะหา

ความรู้ ความจริง

10) มีการประเมินหรือสะท้อนผลที่เกิดขึ้นเพื่อทบทวน
 11) ระเบียบวิจัยมีลักษณะเป็นนวัตกรรม สามารถคิดขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับ
 ปัญหา ๆ ได้

- 12) กระบวนการศึกษามีความเป็นระบบหรือเป็นวิทยาศาสตร์
- 13) มีการแลกเปลี่ยนผลการวิจัยและมีการนำไปใช้จริง
- 14) ใช้วิธีการแบบบรรยายข้อมูล หรือการอภิปรายร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติ
- 15) คิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องมาจากการทำความเข้าใจ

การตีความหมายและการคิดอย่างอิสระ

16) เป็นการวิจัยที่ปลดปล่อยความคิดอย่างอิสระ และเป็นการเสริมสร้างพลัง
 ร่วมในการทำงาน (Empowerment) ให้ผู้เกี่ยวข้อง

ประวิต เอรารวรรณ์ (2545 : 26) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการวิจัย
 เชิงปฏิบัติการ ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสำรวจ วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงาน จุดพัฒนา ขั้นตอน
 นี้ นักวิจัยสามารถใช้วิธีการหรือเครื่องมือต่าง ๆ มาทำการรวบรวมข้อมูลได้ เช่น การสังเกต
 การสัมภาษณ์ การบันทึกเหตุการณ์ การตรวจสอบ และการวิเคราะห์เอกสาร การทดสอบ ฯลฯ
 ในขั้นตอนนี้ ถ้าหากเป็นการวิจัยปฏิบัติการที่บุคคลภายนอกมาร่วมเป็นนักวิจัย ต้องให้ความสำคัญ
 กับการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่ายในการกำหนดปัญหา หรือกำหนดจุดพัฒนา หรือหาจุดสนใจร่วมกัน
 ที่จะวิจัย ไม่ควรที่จะให้เป็นบทบาทของนักวิจัยภายนอกเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนเพื่อแก้ปัญหาและ/หรือพัฒนา ขั้นตอนนี้ต้องอาศัย
 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องหรือกลุ่มนักวิจัยร่วมกันกำหนดแผนงานที่จะนำไปใช้ ซึ่งแผนควรประกอบไปด้วย
 จุดประสงค์ของแผน ขั้นตอนและวิธีการ เครื่องมือและวิธีการประเมินผลความก้าวหน้าหรือ
 ความสำเร็จ การรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการวางแผนอาจได้มาจากการสัมภาษณ์ การตรวจสอบ
 และวิเคราะห์เอกสาร กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติตามแผน นักวิจัยนำแผนที่จัดทำขึ้นไปปฏิบัติใน
 สภาพการณ์ทำงานที่ประสบปัญหาอยู่ และมีการรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติอย่างละเอียด รอบคอบ
 ซึ่งการรวบรวมข้อมูลนั้น อาจทำเป็นบันทึกประจำวันหรืออนุทินการทำงานตามตารางการปฏิบัติงาน
 การทำตารางวิเคราะห์และเวลา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตผล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างและภายหลัง
 การดำเนินงานตามแผน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจใช้วิธีการเชิงปริมาณ เช่น
 การใช้แบบสอบถาม แบบวัด แบบบันทึกการสังเกต แบบทดสอบ หรือวิธีการเชิงคุณภาพ เช่น
 การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม ฯลฯ ก็ได้

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล เมื่อได้ข้อมูลและผลการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว นักวิจัยรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องต้องมีการร่วมกันพิจารณาจุดเด่น จุดด้อยที่ต้องพัฒนาหรือแก้ไขต่อไป การรวบรวมข้อมูลในขั้นนี้อาจใช้แบบประเมินผลการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม หรือเทคนิคการระดมสมอง เป็นต้น

หลังจากที่นักวิจัยทำการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว นักวิจัยสามารถดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ คือ

- 1) ในกรณีที่แผนงานนั้นยังไม่สามารถแก้ปัญหา หรือพัฒนาในสิ่งที่ต้องการได้สำเร็จ
- 2) ในกรณีที่แผนงานนั้นยังไม่สามารถแก้ปัญหา หรือพัฒนาได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาในการปฏิบัติงาน โดยผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้เรียนรู้และวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการปฏิบัติ มาใช้ในการแก้ปัญหาคำสั่งกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเป็นการแก้ปัญหาได้ตรงจุด เฉพาะเรื่องของปัญหานั้น ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนทุกคนควรมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการ เพื่อจะได้นำแนวทางไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน จึงนับว่าเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาอีกแนวทางหนึ่ง

4. การตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ

การตรวจตรวจสอบข้อมูลแบบหลายมิติหรือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือการตรวจสอบแหล่งที่มาต่าง ๆ ของข้อมูล ของผู้สืบสวนข้อมูลหลาย ๆ คนที่ต่าง ๆ กันของมุมมองทางทฤษฎีหลาย ๆ ทฤษฎีตรวจสอบซึ่งกันและกันการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า มีหลักการตรวจสอบคือ การไม่ปักใจว่าแหล่งข้อมูลแหล่งใดแหล่งหนึ่งที่ได้มาตั้งแต่แรกเป็นแหล่งที่เชื่อถือได้ นักวิจัยต้องหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ มาประมวลเข้าด้วยกันแล้วรวมได้เป็นข้อมูลสองแหล่ง คือ ข้อมูลที่เหมือนแบบแรก และข้อมูลที่ตรงกันข้ามแบบแรกซึ่งเรียกได้ว่าแบบที่สอง และแสวงหาข้อมูลต่อไปจนพบข้อมูลที่สามข้อมูลที่ต่างไปจากที่หนึ่งและแบบที่สอง ถือเป็นข้อมูลแหล่งที่สาม

5. เทคนิค Triangulation

การวิจัยปฏิบัติการเปิด โอกาสให้ผู้วิจัยออกแบบเทคนิคการวิจัยได้อย่างหลากหลาย ด้วยเหตุที่การวิจัยแบบนี้สามารถทำได้หลาย ๆ ทางนี้เองจึงทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) เทคนิค Triangulation จึงเป็นเทคนิค ที่นักวิจัยปฏิบัติการนิยมใช้เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้ อัลเลียด กล่าวถึงเทคนิคนี้

ดังนี้

เทคนิค Triangulation เป็นเทคนิคที่นำหลักฐานหรือข้อมูลที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นอาจมีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกันขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิด Triangulation คือการเก็บข้อมูลจากการสังเกตเรื่องราว หรือสถานการณ์เดียวกันจากมุมมองที่แตกต่างที่แตกต่างกันเสร็จแล้วนำมาเปรียบเทียบข้อเหมือนและข้อแตกต่าง ยกตัวอย่างเช่น ครูผู้สอนสามารถเปรียบเทียบข้อเหมือนและข้อแตกต่างในการแสดงความคิดเห็น ต่อการสอนของเขาเองโดยรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานหรือคนอื่น ๆ การรวบรวมข้อมูลอาจใช้หลาย ๆ วิธี เช่น การสัมภาษณ์ การเขียนรายงาน เจอร์นัล ไดอารีหรือการวิดีโอ วิธีการต่อไปนี้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แยกแยะชนิดของ Triangulation เป็น 4 ชนิด ดังนี้

1. การ Triangulation ข้อมูล (Data Triangulation) คือการใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายในการศึกษา

2. การ Triangulation สืบสวน (Investigator Triangulation) คือการรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยหรือผู้ประเมินหลาย ๆ คน

3. การ Triangulation ทฤษฎี (Theory Triangulation) คือการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยหลาย ๆ วิธีในการวิจัยแต่ละเรื่อง Triangulation เป็นเครื่องมือสำหรับนักวิจัยแม้ว่าต้นกำเนิดของศัพท์นี้ใช้กับการสำรวจที่ดินเพื่ออธิบายการใช้จุดสามจุดในการบอกตำแหน่งในจุดตัดเมื่อนำค่านั้นมาใช้ในการวิจัยไม่ได้หมายความว่าความถึงการจำกัดแหล่งของการรวบรวมข้อมูล หรือผู้วิจัยที่ทำการประเมินแค่สามชนิดเท่านั้น แต่สามารถใช้ได้อย่างหลากหลาย ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว งานวิจัยที่ดี คืองานวิจัยที่นักวิจัยใช้วิธีวิจัยที่หลากหลาย และรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งเพื่อทำให้สิ่งที่พบจากการวิจัยนั้นเที่ยงตรงยิ่งขึ้น ดังนั้น Triangulation จึงเป็นยุทธวิธีในการช่วยให้สิ่งที่พบ (Finding) หรือผลการวิจัยให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้นเพราะจะทำให้เกิดความลำเอียงน้อยกว่าการตัดสินใจโดยผู้วิจัยเพียงคนเดียวนอกจากนั้น Triangulation ยังลดความลำเอียงที่เกิดจากการใช้วิธีวิจัยวิธีเดียว และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเดียว อีกด้วย นอกจากนี้ ยุทธวิธี Triangulation ช่วยให้ข้อมูลเที่ยงตรงแล้วเมื่อใช้เทคนิค Triangulation จะเกิดลักษณะ 3 อย่างคือ

1. ข้อมูลจากการ Triangulation ลงรอยกันหรือคล้ายคลึงกัน (Convergence)

2. ข้อมูลไม่เสมอต้นเสมอปลาย (Inconsistency)

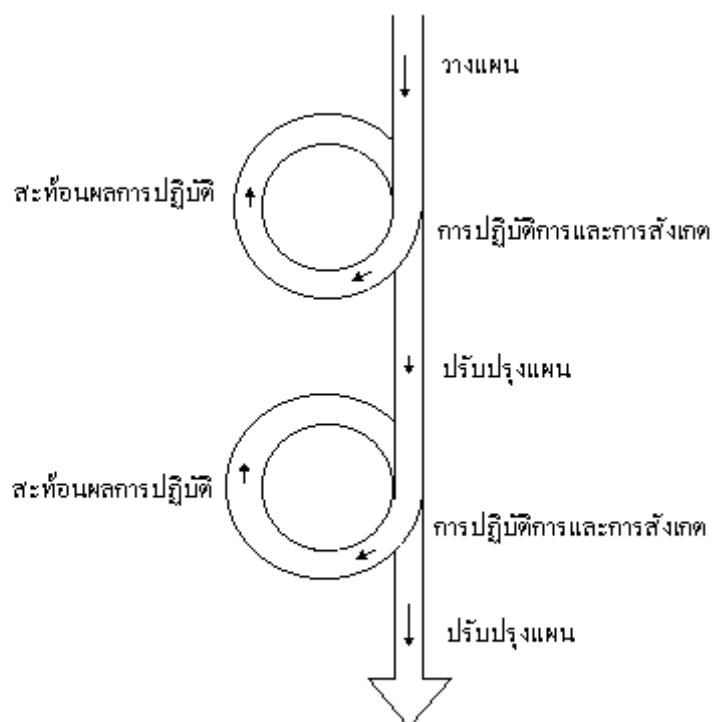
3. ข้อมูลขัดแย้งกัน (Contradiction)

อย่างไรก็ตามไม่ว่าข้อมูลจะปรากฏออกมาอย่างไร การ Triangulation ก็ยังช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นปัญหาได้กว้างขึ้น และสามารถให้คำอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้กว้างขวาง

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537) ได้ให้รายละเอียดไว้โดยมี 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและมีการร่วมมือ (Participation and Collaboration) ใช้การทำงานเป็นกลุ่ม ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมสำคัญและมีบทบาทเท่าเทียมกัน ในทุกระบวนการของการวิจัยทั้งการเสนอความคิดเห็นเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติตลอดจน การวาง นโยบายการวิจัย
2. เน้นการปฏิบัติการ (Action Orientation) การวิจัยชนิดนี้ใช้การปฏิบัติเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและศึกษาผลของการปฏิบัติเพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนา
3. ใช้การวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Function) การวิเคราะห์การปฏิบัติอย่าง ลึกซึ้งจากที่สังเกตได้จะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลเพื่อการปรับแผนการปฏิบัติ
4. ใช้วงจรการปฏิบัติ (The Action Research Spiral) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observing) และการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-planning) เพื่อนำไปปฏิบัติในวงจรต่อไปจนกว่าจะได้รูปแบบของ การปฏิบัติงานที่เป็นที่พึงพอใจและได้ข้อเสนอเชิงทฤษฎีเพื่อเผยแพร่ต่อไป

ภาพประกอบ 1 แสดงวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kurt Lewin

ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ Kemmis and McTaggart (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2537 : 3-9 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1998 : 169-170) ได้กล่าวถึงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนจริงในโรงเรียน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) เริ่มด้วยการสำรวจปัญหาที่สำคัญที่ต้องการให้มีการแก้ไขครูและผู้ที่เกี่ยวข้องอาจเป็นครูอื่น ๆ ที่สอนร่วมกัน นักเรียน ผู้ปกครอง และ/หรือผู้บริหารวางแผนพร้อมกันสำรวจสภาพการณ์ของปัญหาว่ามีอย่างไร ปัญหาที่ต้องการแก้ไขคืออะไร ปัญหานี้เกี่ยวข้องกับใคร วิธีการแก้ไขจะเป็นในรูปใดบ้าง จะต้องปฏิบัติอย่างไร การปฏิบัติการแก้ไขจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดบ้าง เช่น ครูต้องเปลี่ยนวิธีใช้คำ ถามในชั้นเรียนนักเรียนต้องทำงานเป็นกลุ่ม เนื้อหาบางหัวข้อในแบบเรียนจะต้องตัดทอนหรือขยายความเพิ่มเติมผู้บริหารต้องรับทราบการเปลี่ยนแปลงบางอย่างและให้การสนับสนุน เป็นต้น ในขั้นของการวางแผนจะมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง การใช้แนวคิดวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในรูปแบบต่อไปนี้จะช่วยให้มองเห็นสภาพการณ์ปัญหาชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Act) เป็นการนำ แนวคิดที่กำหนดเป็นกิจกรรมขึ้นวางแผนมา ดำเนินการลงมือปฏิบัติ มีการใช้การวิเคราะห์วิจารณ์ประกอบไปด้วย โดยรับฟังจากผู้ร่วมวิจัยหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ จากการปฏิบัติจะเป็นข้อมูลย้อนกลับว่าแผนที่วางไว้เหมาะสมเหตุผลนั้นปฏิบัติได้จริงมากน้อยเพียงใดและอาจมีอุปสรรคอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องโดยไม่ได้คาดคิดซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เช่นถูกต่อต้านโดยผู้บริหารหรือนักเรียน) ฉะนั้นแผนงานที่กำหนดไว้อาจจะยืดหยุ่นได้ นั่นคือการปฏิบัติการโดยมีลักษณะเป็น Fluid and Dynamic โดยผู้วิจัยต้องใช้วิจารณญาณและการตัดสินใจที่เหมาะสมและมุ่งต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observe) ขณะที่การวิจัยดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้เป็นเรื่องที่แน่นอนว่าในสภาพจริงนั้นต้องมีความราบรื่น อุปสรรคและข้อขัดข้องบางประการ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการสังเกตการณ์ควบคู่ไปด้วย ใช้การสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างระมัดระวังด้วยความใจกว้าง (นั่นคือเปิดใจรับฟังความเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง) พร้อมกับการจดบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง สิ่งที่ต้องทำ การสังเกต คือ กระบวนการของการปฏิบัติ (The Action Process) ผลของการปฏิบัติการ (The Effects of Action) ซึ่งอาจเกิดโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ดีและสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของการปฏิบัติการ (The Circumstances and Constraints) การสังเกตนี้รวมถึงการรวบรวมผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติทั้งการเห็นด้วยตา การได้ฟังและการใช้เครื่องมือ/แบบทดสอบวัดผลออกมาในเชิงตัวเลขหรือใช้แบบสำรวจแบบสอบถามวัดสิ่งที่ต้องการทราบความเปลี่ยนแปลงด้วย

ขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect) ขั้นสุดท้ายของวงจรการทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการ ปัญหา หรือสิ่งที่จำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและของระบบการศึกษาที่ประกอบกันอยู่โดยผ่านการถก/อภิปรายปัญหา การประเมินโดยกลุ่มจะทำให้ได้แนวทางของการพัฒนาขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมและเป็นพื้นฐานข้อมูลที่น่า ไปสู่การปรับปรุงและวางแผนปฏิบัติต่อไป

6. หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 45) ได้สรุปหลักการสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นความพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษา โดยการเปลี่ยนแปลง (Changing) การศึกษานั้นและการเรียนรู้ลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงนั้น
2. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการทำงานของกลุ่ม (Participatory) และใช้การปรึกษาหารือกับผู้ร่วมมือกันทำงาน (Collaboration) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยการฝึกปฏิบัติตามแนวทางที่กลุ่มกำหนด
3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้การสะท้อนการปฏิบัติ (Reflection) โดยการประเมินตรวจสอบทุกขั้นตอนเพื่อปรับปรุงการฝึกหรือการปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย
4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (Systematic Learning Process) โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องนำ ความคิดเชิงนามธรรมมาสร้างเป็นสมมติฐานทดลอง ฝึกปฏิบัติและประเมินผลการปฏิบัติซึ่งเป็นการทดสอบว่าสมมติฐานของแนวคิดนั้นถูกหรือผิด
5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ (Start Small) อาจจะเริ่มต้นจากบุคคล (ครู/นักวิจัย) เพื่อพยายามดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงบางสิ่งบางอย่างทางการศึกษาให้ดีขึ้น โดยขณะที่ปฏิบัติการต้องปรึกษา/รับฟังข้อคิดเห็นและอาศัยการร่วมปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้อง
6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการสร้างความรู้ใหม่ที่ให้แนวทางปฏิบัติเชิงรูปธรรมจากบันทึก (Records) พัฒนาการของกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เห็นกระบวนการเข้าสู่ปัญหา การแก้ไขปรับปรุง และได้ผลสรุปที่สมเหตุสมผลในขณะเดียวกันสามารถนำประสบการณ์ มาประมวลเป็นข้อเสนอเชิงทฤษฎี (Proposition) ได้แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้เรียนรู้และวิเคราะห์วิจารณ์จากผลที่ได้จากการปฏิบัติการจะทำให้ได้รูปแบบจากการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของชั้นเรียน และระบบของโรงเรียนได้อย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นความพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษา โดยการเปลี่ยนแปลงใช้การปรึกษาหารือกับผู้ร่วมมือกันทำงานโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องนำความคิดเชิงนามธรรมมาสร้างเป็นสมมติฐานทดลองฝึกปฏิบัติและประเมินผลการปฏิบัติทำให้เห็นกระบวนการเข้าสู่ปัญหา การแก้ไขปรับปรุงและได้ผลสรุปที่สมเหตุสมผลในขณะเดียวกัน สามารถนำประสบการณ์มาประมวลเป็นข้อเสนอเชิงทฤษฎี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ดวงแก้ว วรรณสังข์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทย ของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย ผลการวิจัยปรากฏว่าประสิทธิภาพของชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทยสูงกว่าเกณฑ์ $95.33 / 82.00$ ความสามารถจำพยัญชนะไทยของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังจากสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทยอยู่ในระดับดี

ศุภาพ ดวงเพชร (2533 : 72) ได้เปรียบเทียบความสามารถและความคงทน ในการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้ แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำกับการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำกับการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครูแตกต่างกัน อย่างมีความสำคัญตามนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทองเหรียญ มอนไธสง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ $83.34/89.77$

2. ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนที่เรียนด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่าน และการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.678 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน ร้อยละ 67.80

จินดา ศรีกุลบุตร (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ระหว่างการสอนแบบบูรณาการกับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัย พบว่า

1. แผนการสอนแบบบูรณาการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีคุณภาพเหมาะสมมาก

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีเจตคติต่อรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัชร เศรษฐวิวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการสอนทักษะภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้ ตามสภาพที่แท้จริงสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการพัฒนาแผนการสอนทักษะภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้ ตามสภาพที่แท้จริงที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ผลการศึกษา พบว่า แผนการสอนทักษะภาษาไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.38/85.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .64

มนัสวาท ไชยคารา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากและมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.56/80.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนทักษะการเขียน โดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการอยู่ในระดับเห็นด้วย

วรรณภา ไชยวัน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องอักษรควบและอักษรนำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัดใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ใช้แบบฝึกทักษะในการช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า แผนการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสาระสำคัญ ด้านผลการเรียนที่คาดหวัง ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ สื่อ ด้านแหล่งการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.30/87.13 ซึ่งหมายถึงผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศักดิ์ศรียางค์ ทองใบ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนท่าโพธิ์ท่าไสนองแวงประชาสรรค์ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กลยุทธ์คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและปฏิบัติงานใน

การจัดทำแผนการเรียนรู้แล้ว พบว่า ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการพัฒนาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ และมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทยได้ตามองค์ประกอบ ในด้านการศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และกำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ได้มีการ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้ รู้จักการกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาคได้ตามโครงสร้าง ของหลักสูตร มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาได้อย่างเหมาะสมและมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีความสมบูรณ์ครบตามองค์ประกอบของ การจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทยแต่ยังมีปัญหาในด้านครูยังขาดความต่อเนื่องและ ความชัดเจนในบางเรื่องของการจัดทำแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยคือ การจัดทำหน่วยการ เรียนรู้และแผนการเรียนรู้ และการกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค ยังไม่เหมาะสมและไม่ครบ ตามองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จึงดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป และผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือ การนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย จนทำให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตามถ้วนตามองค์ประกอบ

ศุภศิษฏ์ อินทรวิเศษ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถของครู ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองแคนนาจาน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยใช้การนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ผลการศึกษา พบว่า ครูมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้คือ ด้านความสามารถของครูในการจัดทำ แผนการเรียนรู้ พบว่าครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ในทุกองค์ประกอบ ของแผน ด้านความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ พบว่า ครูมีความสามารถ ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ด้านผลการนิเทศ พบว่าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการได้รับ การนิเทศและมีความต้องการที่จะพัฒนางานให้ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานแลกเปลี่ยนกันนิเทศ และรับการนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งวิธีการนิเทศได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ผู้ร่วมนิเทศ มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมแก้ไขปรับปรุง บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เมื่อมีความมั่นใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้แล้ว สามารถใช้ศักยภาพของตนเอง มาพัฒนางานได้ด้วยตนเองในที่สุด ส่งผลให้โรงเรียนมีวิธีการนิเทศ ภายในที่ชัดเจนและเป็นระบบ ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

สุภาพร แก้วไสย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องร้านค้าริมทางชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่องร้านค้าริมทาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

โรงเรียนบ้านคำบอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 2 อำเภอกุฉุขุม จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมที่ครูควรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและนำมาปฏิบัติจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะจากการลงมือปฏิบัติ ความกล้าแสดงออกและการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

อมรรัตน์ พิศฐาน (2542 : 61) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ 86.04/83.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้เป็นนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความคงทนในการเรียนรู้พบว่า หลังเรียนแล้ว 2 สัปดาห์ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 97.75 ของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เฮิร์ช (Hirsch. 1980 : 912 – A) ได้ศึกษาวิธีสอนสะกดคำ 2 วิธี วิธีแรกเน้นครูเป็นผู้เลือกคำและทำการสอนก่อนสอบ วิธี 2 เน้นที่แบบเรียนที่ใช้อยู่ทั่วไปที่มีแบบฝึกหัดและมีการที่มีแบบฝึกหัดและมีการทดสอบหลังสอน พบว่าวิธีสอนทั้ง 2 วิธี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำนักเรียนมีผลดีขึ้น

ฮอร์น (Horn. 1960 : 1337 – 45) กล่าวว่าการศึกษาสะกดคำมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการออกเสียงด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงสระ และการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงในเรื่องเสียงร่ว
2. ภาษาถิ่นหรือภาษาเฉพาะท้องถิ่น
3. การเพิ่มและการเลิกใช้ตัวอักษรบางตัว
4. นักเขียนและสิ่งตีพิมพ์มีอิทธิพลต่อการสะกดคำ
5. หลักการสะกดซึ่งเป็นที่ยอมรับกันตามกาลเวลา

ฮิมเมอร์ (Hymer. 1963 : 573 – A) ได้ทำการวิเคราะห์และศึกษาเหตุผลในการเขียนสะกดคำของนักเรียนเกรดสี่และเกรดห้า พบว่าคำที่นักเรียนเขียนสะกดผิดเป็นคำที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อน ซึ่งมีทั้งคำพยางค์เดียวและสองพยางค์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเขียนสะกดคำของต่างประเทศพบว่า ธรรมชาติของภาษา ครู วิธีสอน และนักเรียนต่างก็มีส่วนที่เป็นสาเหตุของการเขียนสะกดคำทั้งสิ้น แต่ปัญหาสำคัญคือ นักเรียนขาดความเอาใจใส่ ไม่เห็นความสำคัญของการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง ทำให้เกิดผลเสียในด้านการใช้ภาษา

ฟาร์โลว์ (Forlow. 2002 : 2298-A) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับสัญลักษณ์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบสอบถามกับครูในโรงเรียนอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 407 คน จากโรงเรียน 9 โรงเรียน ในจำนวนหนึ่งของมลรัฐเวอร์จิเนียและได้รับแบบสอบถามคืนมา 115 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า ในการทำให้ครูเกิดการยอมรับในนวัตกรรมใหม่ ๆ กระบวนการเรียนรู้ที่จะต้องทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการทำงานของครูแต่ละคน แม้ว่าครูจะยอมรับว่าการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญก็ตามครูเหล่านี้มีความต้องการรับและใช้การศึกษาลักษณะต่างกันไปตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษาที่นำไปใช้ในประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมัธยมปลาย

นีสซ์ (Niesz. 2004 : 378) ได้ศึกษาการเรียนรู้ที่มีความหมาย ตามสภาพของแต่ละคนซึ่งในปัจจุบันจะสอนเป็นห้องใหญ่ นักเรียนมีความสามารถหลากหลาย ซึ่งครูจะต้องสอนให้นักเรียนแต่ละคนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องท้าทายความสามารถของครู ในการเลือกใช้วิธีสอนที่จะทำให้เด็กประสบผลสำเร็จได้ จากการทดลองสอนโครงการในระดับมัธยมศึกษา พบว่าหลักสูตรที่เน้นการสอนแบบโครงการ สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ค้นคว้าทดลองและลงมือปฏิบัติจริง ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ ผู้มีบทบาทในเรื่องเหล่านี้คือ ครู ซึ่งมีบทบาทปลุกเร้าและเสริมแรงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประสบผลสำเร็จได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่เด็กเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เสนอวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 6 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้ศึกษาค้นคว้า
 - 1.1.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 5 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมศึกษาค้นคว้า
 - 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 4 คน ประกอบด้วย
 - 1.2.1 วิทยากร จำนวน 1 คน
 - 1.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ปฏิบัติการ ครั้งนี้ผู้ศึกษาประยุกต์ใช้ หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ เคมมิสและแม็กแท็กการ์ด ให้มีความรู้ ความเข้าใจในวัฏกรรมการสอน และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ (Kemmis and McTaggart) (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2537 : 3 - 9 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1998 : 169 - 170) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

1.1 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานและปัญหา

1.1.1 สภาพปัจจุบัน : โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นโรงเรียนประถมศึกษา เปิดสอนในระดับประถมศึกษา มีครูและบุคลากรในสังกัด จำนวน 10 คน เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูป ตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน รวมทั้ง ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย

1.1.2 ปัญหา : จากการวิเคราะห์คุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียน พบว่า ยังมีนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออกอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงคิดหาวิธีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้น และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ครู โดยใช้การฝึกอบรมในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับบริบทและสภาพของโรงเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการค้นคว้า และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่บุคลากร โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ให้สามารถอ่านออกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีคุณลักษณะดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ และมีคุณค่าต่อสังคม ประเทศชาติและสังคมโลกต่อไปในอนาคต

1.2 กลยุทธ์การพัฒนา

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ประชุมเพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายในพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ด้วยการมีส่วนร่วมของ

ครู กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ได้แก่

1. ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. ครูสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนเฉพาะบุคคลได้
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ โดยกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาดังนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีกิจกรรมและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1.1 การบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหาการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

3.1.2 การฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสามารถในการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้

3.2 การนิเทศภายใน ซึ่งมีกิจกรรมและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.1 การประเมินพฤติกรรมครูเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ดำเนินการระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2554 – วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2555

3.2.2 การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ผลงานที่มีคุณภาพ ดำเนินการระหว่างวันที่ 28 - 29 ธันวาคม พ.ศ. 2554

3.3 แผนปฏิบัติการ

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าร่วมกันวางกลยุทธ์และเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรและสร้างแผนปฏิบัติงานปรากฏ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี

กิจกรรมพัฒนา	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	- เพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ทั้ง 4 ชั้นตอนและหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเป็นสำคัญ 6 องค์ประกอบ - เพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้	8 – 9 ธันวาคม 2554	- วิทยากร - กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	- การทดสอบ - การสัมภาษณ์หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ - การบันทึก - การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	- แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ - แบบสัมภาษณ์หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ - แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	- กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

ตาราง 1 (ต่อ)

กิจกรรมพัฒนา	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
2. การนิเทศภายใน	- เพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	22 ธันวาคม 2554 - 26 มกราคม 2555	- ผู้นิเทศ - กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต พฤติกรรม การจัดการเรียน การสอน	- แบบสัมภาษณ์ กระบวนการนิเทศ ภายใน - แบบสังเกต พฤติกรรมการจัด การเรียนการสอน	- ผู้ศึกษาค้นคว้า - ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน

2. ขั้นการปฏิบัติ (Action)

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมพัฒนาบุคลากร ได้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ

ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยทำการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โดยเชิญวิทยากรคือนายวิรุฬห์ สระแก้ว ครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนบ้านนาบัวไผ่วิทยา อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในเรื่องการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล และการนำแผนการจัดการศึกษาไปใช้เป็นอย่างดี ซึ่งทำหน้าที่ในการนิเทศกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ กับคณะผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญดังนี้

2.1.1 การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาคารสถานที่ เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้มีความพร้อม มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยได้ดำเนินการเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2.1.2 การทดสอบความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โดยการทดสอบ ใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2.1.3 กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งวิธีการและโครงสร้างของการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยวิทยากรเป็นผู้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการบรรยายให้ความรู้ การอภิปราย และการซักถามในระหว่างการดำเนินการบรรยายของวิทยากร ระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

วัน	เวลา	รายการประชุมเชิงปฏิบัติการ	ผู้เกี่ยวข้อง
8 ธันวาคม 2554	08.00 น.	ผู้ร่วมประชุมลงทะเบียนที่ห้องประชุม	ผู้ร่วมศึกษา
	08.30 น.	พิธีเปิดการประชุม/ประธานกล่าวเปิดการประชุม และบรรยายพิเศษ	ผู้อำนวยการ
	09.30 น.	ทดสอบวัดความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ	วิทยากร
	09.50 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
	10.00 น.	ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้	วิทยากร
	11.00 น.	หลักการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้	วิทยากร
	11.30 น.	ลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้	วิทยากร
	12.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
	13.00 น.	วิธีการจัดการให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้	วิทยากร
	14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
14.40 น.	วิธีการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (ต่อ)		
16.00 น.	เลิกการประชุมวันแรก		
9 ธันวาคม 2554	08.30 น.	ผู้ร่วมประชุมลงทะเบียนที่ห้องประชุม	ผู้ร่วมศึกษา
	09.00 น.	โครงสร้างและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล	วิทยากร
	10.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
	10.10 น.	ฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	ผู้ร่วมศึกษา
	12.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	คั่นคว่ำ
	13.00 น.	การแนะนำการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	
	15.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	วิทยากร
	15.10 น.	ทดสอบวัดความรู้หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ	ผู้ร่วมศึกษา
	15.30 น.	อภิปราย ชักถามและสรุปการประชุม	คั่นคว่ำ
	16.00 น.	มอบเกียรติบัตร/พิธีปิดการประชุม	ผู้อำนวยการ

2.1.4 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามกรอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สาระสำคัญ 2) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนการสอน 5) สื่อการเรียนการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล โดยเริ่มการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

2.1.5 กิจกรรมหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อประเมิน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเมินความสามารถในการเขียนแผนการเรียนรู้และเพื่อประเมินผลสำเร็จของการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยวิทยากร และผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้ประเมินโดยใช้แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2.2 การนิเทศภายใน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสามารถในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอน ได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

2.2.1 การวางแผนการนิเทศ มีเป้าหมายเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และกำหนดตาราง ในการนิเทศ โดยผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้กำหนดการดำเนินการวางแผนการนิเทศ ในระหว่าง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 – เดือน มกราคม พ.ศ. 2555 ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2.2.2 การดำเนินการนิเทศ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดำเนินการร่วมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการสังเกต และสัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย การประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ซึ่งกันและกันในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

2.2.3 การประเมินผลการนิเทศ มีเป้าหมายเพื่อทราบผลสำเร็จจากการนิเทศ การนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้อการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสังเกตเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม หลังการปฏิบัติกิจกรรมทุกอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปสะท้อนผลการสังเกต ผลหรือการเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) หรือการเก็บรวบรวมหลักฐาน (Collecting Evidence) โดยดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน 2 วัน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญดังต่อไปนี้

3.1.1 การทดสอบความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ทั้ง 5 คน ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบทดสอบประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ของกลุ่มเป้าหมายก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.2 การปฏิบัติการประชุมเชิงปฏิบัติ โดยการบรรยายเกี่ยวกับความสำคัญหลักการ ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้รวมทั้งวิธีการและโครงสร้างของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เก็บข้อมูลการเข้าร่วมของกลุ่มเป้าหมาย 5 คน ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.3 การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เก็บข้อมูล การฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 5 คน ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สำคัญโดยวิทยากรเป็นผู้ประเมินและให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจผลงาน ให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

3.1.4 การทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 5 คน ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบทดสอบประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ของกลุ่มเป้าหมายหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.2 การนิเทศภายใน ดำเนินการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ กระบวนการนิเทศภายในและแบบสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้

3.2.1 การวางแผนการนิเทศ โดยการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และกำหนดตารางการนิเทศ

3.2.2 การดำเนินการนิเทศ ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน และแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้

3.2.3 การประเมินผลการนิเทศ ดำเนินการประเมินผลจากการสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศ และการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย

4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า นำข้อมูลการบันทึกทั้งหมดในขั้นสังเกตมาตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิค 3 มิติ โดยการพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสังเกตผลมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการทำงาน และทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ศึกษาค้นคว้า และกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน วิพากษ์ วิเคราะห์ถึงผลการปฏิบัติตามแผนการที่กำหนด ปรับปรุงจุดด้อยที่เกิดหลังจากการปฏิบัติงาน และเสริมส่วนที่เป็นจุดเด่นของการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการพัฒนาครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เกิดประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จที่วางไว้แล้วนำผลสะท้อนไม่ว่าจะเป็นสภาพปัญหาของการทำงานและปัญหาอุปสรรคที่ยังแก้ไขไม่ได้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มในการนำไปดำเนินการศึกษาตั้งแต่ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นการสังเกต ในการปรับปรุงและพัฒนาดำเนินการในวงรอบต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบุคลากร ดังต่อไปนี้

1. ประเภทเครื่องมือ

1.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นแบบสัมภาษณ์สะท้อนผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

1.3 แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สะท้อนผลของการนิเทศภายใน

1.4 แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ใช้สังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย

1.5 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

2. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้ทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทั้งก่อนการประชุม เชิงปฏิบัติการและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

2.2.1 แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้สัมภาษณ์ความรู้ ความเข้าใจของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการและหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การแก้ปัญหาและทักษะการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และหลังการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ ใช้ในการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าที่พบในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่พบร่วมกัน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.4 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ ใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ใช้วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ การวางแผนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าก่อนและหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนิน การสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ รวมทั้งเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการดำเนินการพัฒนา

3.1.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยได้สร้างแบบทดสอบฉบับร่างจากแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียน โดยทำให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และ ครอบคลุมแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

3.1.3 นำต้นฉบับแบบทดสอบที่จัดทำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและขอคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1) จำอากาศเอกทฤษฎี สิ่งอุปไป ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญการนิเทศภายใน

2) นายณภดล สีหนาท ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านเชียงยืนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน เชี่ยวชาญ เรื่องการจัดการกระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย ให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3) นายปราณีต โต๊ะชาลี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านคณิตศาสตร์ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เชี่ยวชาญเรื่องการวิจัย

3.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจความถูกต้องอีกครั้ง และปรับปรุงตามข้อเสนอ

3.1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้แก่ การเรียงลำดับกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ข้อสอบบางข้อยังออกไม่ครอบคลุมวิธีการสอนของครู การเน้นให้เห็นความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้แล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจความถูกต้องอีกครั้ง และปรับปรุงตามข้อเสนอ

3.1.6 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการใช้สัมภาษณ์ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการและหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระหว่างปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และหลังการ ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการดำเนินการพัฒนา

3.2.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบ เทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือของประวัติ เอรารวรรณ์ (2542 : 112 - 124) และหนังสือการวิจัยทางการวัดและประเมินผลของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 103)

3.2.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสู่การกำหนดประเด็นการศึกษาให้ครอบคลุมกรอบแต่ละด้าน

3.2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยทำฉบับร่างให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และครอบคลุมแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข ซึ่งประเด็นการแก้ไขได้แก่ ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3.2.5 นำต้นฉบับแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและขอคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1) จำอากาศเอกทฤษฎี ลิงอุปโป ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญการนิเทศภายใน

2) นายนภดล สีหนาท ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านเชียงยืน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน เชี่ยวชาญเรื่องการจัดกระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย ให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3) นายปราณีต ไต้ะชาติ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านคณิตศาสตร์ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เชี่ยวชาญเรื่องการวิจัย

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และปรับปรุงตามข้อเสนอ

3.2.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ใช้ในการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าที่พบในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่พบร่วมกัน มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้รวมทั้งเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการดำเนินการพัฒนา

3.3.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ เทคนิคและวิธีการสร้าง เครื่องมือของประวัติ เอรารวรรณ (2542 : 112-124) และหนังสือการวิจัยทางการวัดและประเมินผล ของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 103)

3.3.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษา ผู้กำหนดประเด็นการศึกษาให้ครอบคลุมกรอบแต่ละด้าน

3.3.4 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยทำแบบร่างให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมาย และครอบคลุมแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข

3.3.5 นำต้นฉบับแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ ถูกต้องเหมาะสมและขอคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1) จำอากาศเอกทฤษฎี สิงอุปโป ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญการนิเทศภายใน

2) นายณภดล สีหนาท ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียน บ้านเชียงยืนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน เชี่ยวชาญ เรื่องการจัดกระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย ให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3) นายปราณีต โตะชาติ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านคณิตศาสตร์ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เชี่ยวชาญเรื่องการวิจัย

3.3.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้แก่ ต้องให้ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในด้วย ประเด็นการนิเทศต้องครอบคลุม และมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจความถูกต้องอีกครั้ง และปรับปรุงตามข้อเสนอ

3.3.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ รวมทั้งเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการดำเนินการพัฒนา

3.4.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ เทคนิคและวิธีการสร้าง เครื่องมือของประวัติ เอรารวรรณ (2542 : 112-124) และหนังสือการวิจัยทางการวัดและประเมินผล ของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 103)

3.4.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษา ผู้ กำหนดประเด็นการศึกษาให้ครอบคลุมกรอบแต่ละด้าน

3.4.4 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ โดยทำแบบร่างให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และ ครอบคลุมแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข

3.4.5 นำต้นฉบับแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและขอคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1) จำอากาศเอกทฤษฎี สิงอุปโป ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญการนิเทศภายใน

2) นายนภดล สีหนาท ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านเชียงยืน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วุฒิปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน เชี่ยวชาญเรื่องการจัดการกระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย ให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

3) นายปราณีต โต้ะชาติ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษด้านคณิตศาสตร์ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เชี่ยวชาญเรื่องการวิจัย

3.4.6 ปรับปรุงแก้ไขตามที่มีผู้มีประสบการณ์เสนอแนะ ซึ่งได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ต้องสังเกตทุกกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ ต้องสังเกตก่อนการจัดการเรียนรู้ระหว่างการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อนจัดพิมพ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องโดยนับตั้งแต่การเริ่มต้นพัฒนาจนกระทั่งสิ้นสุดการพัฒนา ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 แผนปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาบุคลากรด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ข้อมูลที่เก็บรวบรวม	วิธีเก็บรวบรวม	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทั้ง 4 ชั้นตอนและหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	1. ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนการประชุม	1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนการประชุม	กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	8 ธ.ค. 2554
	2. สัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ	2. แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ	กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	8 ธ.ค. 2554
	3. ทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการประชุม	3. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการประชุม	กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	9 ธ.ค. 2554
2. ความสามารถในการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล สำคัญทั้ง 6 องค์ประกอบ	1. ประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	1. แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	9 ธ.ค. 2554
3. ความสามารถในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อตามแผนการจัดการเรียนรู้อเฉพาะบุคคล	1. สัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน	1. แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน	กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	วงรอบที่ 1 22 ธ.ค. 2554
	2. สังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนการสอน	2. แบบสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนการสอน	กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า	- 3 ม.ค. 2555 วงรอบที่ 2 3-6 ก.พ.2555

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่กำหนดและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นำมาตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคสามเส้า เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ โดยอาศัยเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ (Triangulation) ดังนี้

1) หลักสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการเก็บข้อมูลจากหลายคน (มิติบุคคล) หรือเก็บข้อมูลจากคนเดิมแต่ต่างเวลา (มิติเวลา) หรือต่างสถานที่ (มิติสถานที่)

2) หลักสามเส้าด้านผู้ศึกษา (Investigator Triangulation) เป็นการสะท้อนประเด็นการศึกษาจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอน

3) หลักสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) เป็นการใช้การเก็บข้อมูลหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร การสำรวจความคิดเห็น การทดสอบ การดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นปัจจุบันพร้อมแยกประเภทจัดหมวดหมู่ ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกันไว้ในหมู่เดียวกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้จัดหมวดหมู่และแยกตามประเภทของเครื่องมือได้ดังนี้

1) ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากเครื่องมือ 1 ชนิด คือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบสัมภาษณ์การนิเทศภายใน

2) ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากเครื่องมือ 3 ชนิด คือ แบบทดสอบ แบบสังเกต พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการวิเคราะห์ข้อการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์โดยนำข้อค้นพบมาตรวจสอบ ข้อบกพร่องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ที่ได้บันทึกแล้วและจัดหมวดหมู่แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกัน เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์คุณภาพโดยการแจกแจงข้อค้นพบในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

2.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้จากการวิเคราะห์ผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังนี้คือ

2.2.1 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จากผลการทดสอบก่อน และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยวิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ของกรมวิชาการ

(2542 : 54) เกณฑ์ยอมรับความน่าพอใจ

ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ความหมาย
80-100	ดีมาก
70-79	ดี
60-69	ปานกลาง
50-59	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0-49	ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

2.2.2 วิเคราะห์พฤติกรรมครูด้านการจัดการการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จากการ สังเกต โดยนำข้อค้นพบที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับ เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 103) เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

4.51-5.00	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก
2.51-3.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.2.3 การประเมินผลการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 103) เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.51-5.00	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก
2.51-3.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าให้มีความรู้ความ เข้าใจสามารถ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน โดยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1
2. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1
3. การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2
4. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

1. การดำเนินการพัฒนา

การพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และสามารถนำไป จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ร่วมกันพัฒนาตามกลยุทธ์ที่กำหนดในแผนปฏิบัติการดังนี้

1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มี ปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี การประชุมเชิง ปฏิบัติการครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียน การสอนให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ใช้เวลาจำนวน 2 วัน คือ วันที่ 8-9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ณ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยวิทยากรคือ นายวิรุฬ สระแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าเครือข่ายการพัฒนาครูที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนนาบัว-สร้างแป้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ซึ่งกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกันวางแผน เตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการตามกิจกรรม ได้แก่การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาคารสถานที่ เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้มีความพร้อม มีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยได้ดำเนินการเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในระหว่างวันที่ 5-7 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ตามด้วยการทดสอบความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ โดยการทดสอบใช้แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เวลา 09.30 - 09.50 น. จากนั้นจึงเริ่มกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ความสำคัญ ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการและโครงสร้างของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยวิทยากรเป็นผู้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการบรรยายให้ความรู้ การอภิปราย และการซักถามในระหว่างการดำเนินการบรรยายของวิทยากร หลังจากนั้นมีการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ทั้ง 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) สารสำคัญ 2) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนการสอน 5) สื่อการเรียนการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล โดยเริ่มการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เวลา 10.10 น. ของวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 และกิจกรรมหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมสุดท้ายมีเป้าหมายเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และเพื่อประเมินผลสำเร็จของการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยวิทยากรและผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบสัมภาษณ์การประชุม เชิงปฏิบัติการ และมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ในวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เวลา 15.10-15.30 น.
ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านหลุบหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลที่ได้
จากการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีดังต่อไปนี้

1) ผลการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย
ทุกคนทำแบบทดสอบประเมินความรู้ก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
โดยใช้แบบทดสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที เพื่อประเมินความรู้
ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
นำผลที่ได้มาเปรียบเทียบ พบว่ากลุ่มเป้าหมายโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ
คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.5 ซึ่งมี
คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.5 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล พบว่า
ครูคนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 50 หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ครูคนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย
ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 40 หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80
ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ครูผู้สอน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ร้อยละ 60 หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 100 ซึ่งมีคะแนน เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ
40 และครูผู้สอน คนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 50 หลังการประชุม
เชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 90 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.5 รายละเอียดของ
ข้อมูลได้จัดรวบรวมไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 ผลความก้าวหน้าด้านความรู้ ความเข้าใจ ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าก่อนการประชุม
เชิงปฏิบัติการและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ที่	ผู้ทดสอบ	คะแนน (ร้อยละ)		ผลต่างคะแนน (ร้อยละ)	
		ก่อนประชุม	หลังประชุม	เพิ่ม	ลด
1	ครูผู้สอน คนที่ 1	50	80	30	-
2	ครูผู้สอน คนที่ 2	40	80	40	-
3	ครูผู้สอน คนที่ 3	60	100	40	-
4	ครูผู้สอน คนที่ 4	50	90	40	-
รวม		200	350	150	-
เฉลี่ย		50	87.5	37.5	-

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ มากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 37.5 และเมื่อพิจารณาผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคลพบว่า ครูผู้สอนคนที่ 2 ครูผู้สอน คนที่ 3 และครูผู้สอนคนที่ 4 มีคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่า คะแนนก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40

2) ผลจากการดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกัน ให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดการกระบวนการเรียน การสอนให้แก่แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการและโครงสร้างของการเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยวิทยากรเป็นผู้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการบรรยายให้ความรู้ การอภิปราย และการซักถามในระหว่างการดำเนินการบรรยายของวิทยากร ระยะเวลาการประชุมเชิง ปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เวลา 09.00 - 16.00 น. ซึ่งผลการดำเนิน กิจกรรม ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสัมภาษณ์การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติ พบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ลักษณะและขั้นตอนการจัดการ กิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทั้ง 4 ขั้นตอน รวมทั้งวิธีการและ โครงสร้างของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เป็นอย่างดี รายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) ขั้นตอนการเตรียมการสอน เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมด้านเตรียมการสอน ของครูผู้สอนประกอบด้วย การเตรียมตนเอง การเตรียมแหล่งข้อมูล เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ เตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนและเตรียมการวัดผลประเมินผล ผลจากการสัมภาษณ์พอที่จะ สะท้อนข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ช่วยให้บุคลากรมีการพัฒนาการด้านการคิด การค้นคว้า หาวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็น กระบวนการที่บุคลากรสามารถนำมาแก้ปัญหการเรียนการสอนได้ เพราะเป็นการหาวิธีใน การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...การศึกษาและการวิเคราะห์ปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนทำให้เราค้นพบแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยใช้กระบวนการที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ควบคู่ไปกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูทุกคนจะต้องนำไปใช้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

(2) ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนหรือเพื่อดึงดูดความสนใจ ทบทวนความรู้เดิมเชื่อมโยงกับสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ ซึ่งอาจใช้เกมส์หรือใช้กิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะสอน ผลสะท้อนข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ต้องมีสื่อเนื้อหา และกระบวนการจัดการที่ให้นักได้มีส่วนร่วมมากที่สุด...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนควรให้นักเรียนได้ดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ ครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เมื่อผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในชั้นต่าง ๆ แล้วไม่ได้ผลตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...นำผลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปประเมินเพื่อให้เกิดการแก้ไข และปรับปรุงข้อบกพร่องในแผนการจัดการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

(3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมตามหลักการ เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้เพื่อตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ช่วยกันเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีผลงาน และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผลจากการสัมภาษณ์พอที่จะสะท้อนข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะทำให้ นักเรียนมีทักษะด้านการลงมือปฏิบัติ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการที่จะร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทักษะแก่ตัว ของนักเรียนเอง และเกิดความสนุกสนานในการจัดการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีความสนใจในเนื้อหาที่จะสอนมากขึ้นเมื่อ ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทำให้ นักเรียนไม่คิดที่จะหนีเรียน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในห้องเรียน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

(4) ขั้นตอนวัดผลประเมินผล เป็นการดำเนินการวัดผลและประเมินผลของ ครูผู้สอน โดยวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จากการปฏิบัติ จากเพิ่มสะสมงาน รวมทั้งผู้เรียน มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินตนเองด้วย ผลสะท้อนของข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...เวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการค่อนข้างสั้นแต่ก็เกิดการเรียนรู้ในเรื่อง การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนต้องใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างนาน เพราะอยากให้แผน ที่เขียนขึ้นมีความสมบูรณ์มากที่สุด...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...การร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการถ้าดำเนินการบ่อย ๆ ก็จะเป็นการดี...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

“...ประชุมเชิงปฏิบัติการต้องใช้เวลาานกว่านี้ เพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 9 ธันวาคม 2554 : แบบสัมภาษณ์)

3) การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สาระสำคัญ 2) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม การเรียนการสอน 5) สื่อการเรียนการสอน และ 6) การวัดและประเมินผลโดยวิทยากรเป็นผู้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนของกลุ่มเป้าหมายทุกคน คนละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบ

รายการ	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
สาระสำคัญ	4.67	.63	มากที่สุด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.75	.58	มากที่สุด
เนื้อหา	4.75	.16	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนการสอน	3.75	.16	มาก
สื่อการเรียนการสอน	3.84	.19	มาก
การวัดการประเมินผล	3.84	.19	มาก
รวมเฉลี่ย	4.27	.07	มาก

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (4.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

สาระสำคัญ (4.67) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (4.75) และเนื้อหา (4.75) ส่วนอีก 3 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน (3.75) สื่อการเรียนการสอน (3.84) และการวัดและประเมินผล (3.84)

ตาราง 6 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ เป็นรายองค์ประกอบย่อย

รายการ	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
สาระสำคัญ			
1. แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหาสอดคล้องกับ จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้	4.67	.27	มากที่สุด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
2. ถูกต้องตามหลักการเขียนสามารถวัดได้ครอบคลุม ทุกพฤติกรรม	4.75	.32	มากที่สุด
เนื้อหา			
3. ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย ครบถ้วน เพียงพอ และเหมาะสม	4.75	.16	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนการสอน			
4. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความต้องการ ของ ผู้เรียนความสามารถและวัยของผู้เรียน	4	.00	มาก
5. เหมาะสมด้านเวลา สถานที่ สภาพแวดล้อม	3.58	.32	มาก
6. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้กระบวนการที่หลากหลาย	3.83	.19	มาก
สื่อการเรียนการสอน			
7. เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน	3.83	.33	มาก
8. ผู้เรียนร่วมสร้าง ร่วมใช้สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้การวัดการประเมินผล	3.83	.19	มาก
9. วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับพฤติกรรม ที่กำหนดในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.33	.27	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
10. สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้ ในกิจกรรม	3.68	.27	มาก
11. วัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.58	.17	มาก
12. เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับความสามารถ ของผู้เรียน	4	.00	มาก
13. วัดผลตามสภาพ	4	.00	มาก
รวมเฉลี่ย	4.06	.08	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นรายองค์ประกอบย่อย โดยรวมอยู่ในระดับมากสรุปผลการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีเป้าหมายเพื่อ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ใช้เวลา จำนวน 2 วัน คือ วันที่ 8-9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.00 น. ณ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยดูจากการสะท้อนผลการสัมมนา
2. กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดย ดูจากแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

1.2 การนิเทศภายใน

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี การนิเทศภายในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อ ให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ โดยในวงรอบที่ 1 มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ถึง วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2555 ตั้งแต่เวลา 08.40-10.40 น.

จำนวน 8 ครั้ง โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายในและแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ การวางแผนการนิเทศ โดยการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และกำหนดตารางการนิเทศในระหว่างวันที่ 19–21 ธันวาคม พ.ศ. 2554 จากนั้น ดำเนินการนิเทศ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือได้แก่ แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน และแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2554 – 3 มกราคม พ.ศ. 2555 หลังจากนั้นมีการประเมินผลการนิเทศ จากการสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศ และการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย ในระหว่างวันที่ 3 – 4 มกราคม พ.ศ. 2555 ซึ่งผลจากการนิเทศภายใน ปรากฏดังนี้

1) การสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผลจากการสัมภาษณ์พอที่จะสะท้อนข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...การนิเทศภายในครั้งนี้ช่วยให้มีความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ถ้าไม่มีกระบวนการนิเทศก็คงไม่รู้ข้อบกพร่องของตัวเองที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ผู้นิเทศได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทำให้เกิดแนวคิดต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ผู้ได้รับการนิเทศมีทักษะและกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอนมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับเนื้อหามากขึ้น...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนโดยให้ได้ร่วมกิจกรรมมากขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนน้อยลง ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น เพราะได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ผู้รับการนิเทศเกิดกระบวนการแก้ปัญหาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนทำให้ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...การนิเทศช่วยให้ผู้ได้รับการนิเทศมีแนวคิดในการแก้ปัญหาระหว่างการดำเนินการสอน รวมทั้งช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้มากขึ้นรวมทั้งเกิดทักษะในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และนักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการด้วย...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้และสนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีส่วนช่วยให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และมีทักษะต่าง ๆ ด้วย...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในห้องเรียน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ผู้นิเทศมีเวลาในการนิเทศค่อนข้างน้อยเพราะต้องใช้เวลาในการนิเทศหลายคน และผู้นิเทศต้องนิเทศหลายครั้ง...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ถ้าได้รับการนิเทศหลายครั้งจะเป็นการดีเพราะ คำแนะนำของผู้นิเทศเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...เมื่อได้รับการนิเทศแล้วต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนรู้หลายครั้งและปรับแผนการจัดการเรียนรู้บ่อย ทำให้ผู้สอนอาจไม่มีเวลาในการดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เท่าที่ควร...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...เมื่อได้รับคำแนะนำจากผู้นิเทศก็สามารถจัดการเรียนรู้ได้ โดยนักเรียนก็มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วย...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 3 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

2) การสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอน ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน 2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. การกำหนดเนื้อหาย่อย 4. การวางแผนการสอน 5. การปฏิบัติการสอน 6. การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน จากการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย ปραภฏรายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
ในวงรอบที่ 1

ประเด็นการสังเกต	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน	3.63	.17	มาก
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	4.30	.11	มาก
3. การกำหนดเนื้อหาย่อย	4.65	.08	มากที่สุด
4. การวางแผนการสอน	3.33	.04	ปานกลาง
5. การปฏิบัติการสอน	3.19	.13	ปานกลาง
6. การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน	4.27	.02	มาก
โดยรวม	3.90	.03	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ในวงรอบที่ 1 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยมี 3 ลำดับ ดังนี้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และการประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน

ตาราง 8 ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบย่อยของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
ในวงรอบที่ 1

ประเด็นการสังเกต	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน	3.63	.17	มาก
1.1 การศึกษาหลักสูตร	3.77	.18	มาก
1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา	3.48	.33	มาก
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	4.30	.11	มาก
2.1 การศึกษาจุดประสงค์ของวิชา	4.23	.24	มาก
2.2 การกำหนดจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผล	4.37	.15	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเด็นการสังเกต	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
3. การกำหนดเนื้อหาย่อย	4.65	.08	มากที่สุด
3.1 การกำหนดเนื้อหาของหน่วย	4.66	.08	มากที่สุด
3.2 การแยกเนื้อหา	4.63	.12	มากที่สุด
4. การวางแผนการสอน	3.33	.03	ปานกลาง
4.1 การกำหนดหน่วย	3.24	.02	ปานกลาง
4.2 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.37	.11	ปานกลาง
4.3 การกำหนดกิจกรรมการสอน	3.44	.09	ปานกลาง
4.4 การกำหนดสื่อการสอน	3.23	.04	ปานกลาง
4.5 การกำหนดการวัดและ ประเมินผล	3.37	.20	ปานกลาง
5. การปฏิบัติการสอน	3.25	.13	ปานกลาง
5.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.22	.10	ปานกลาง
5.2 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	3.23	.08	ปานกลาง
5.3 การบันทึกจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน	3.29	.47	ปานกลาง
6. การประเมินปรับปรุงแล พัฒนาการสอนะ	4.28	.02	มาก
6.1 การรวบรวมข้อมูลหลังการสอน	4.28	.10	มาก
6.2 การวิเคราะห์ผลการสอนในการปรับปรุง และ พัฒนาการสอน	4.24	.03	มาก
6.3 การปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้	4.32	.05	มาก
โดยรวม	3.90	.03	มาก

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (3.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 3.1 การกำหนดเนื้อหาของหน่วย และ ข้อ 3.2 การแยกเนื้อหา ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

ผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมพวยป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีเทคนิค ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ ซึ่งในการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้รวมทั้งวิธีการและโครงสร้างของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล กิจกรรมการเรียน การสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยวิทยากรเป็นผู้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการบรรยายให้ความรู้ การอภิปราย และการซักถามในระหว่างการดำเนินการบรรยายของวิทยากร ระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เวลา 09.00-16.00 น. ซึ่งผลการดำเนินกิจกรรมผู้ศึกษาค้นคว้า ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสัมภาษณ์การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวม และรายบุคคล มีคะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่า ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่ได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเตรียมการสอน ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นการวัดผลประเมินผล ส่วนการเขียนแผนการสอนเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. สารสำคัญ 2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3. เนื้อหา 4. กิจกรรมการเรียนการสอน 5. สื่อการเรียนการสอน และ 6. การวัดและประเมินผล จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายทุกคน พบว่ากลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแผนการจัดการ

เรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา ส่วนอีก 3 องค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณากลุ่มเป้าหมายรายบุคคล พบว่า เป้าหมายคนที่ 1 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา ส่วนอีก 3 องค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เป้าหมายคนที่ 2 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา ส่วนอีก 3 องค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เป้าหมายคนที่ 3 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อยู่ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา ส่วนอีก 4 องค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ สารสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เป้าหมายคนที่ 4 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อยู่ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ สารสำคัญ และเนื้อหา ส่วนอีก 4 องค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การนิเทศภายในโดยการสังเกต พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ตามพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอน ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน 2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. การกำหนดเนื้อหาย่อย 4. การวางแผนการสอน 5. การปฏิบัติการสอน 6. การประเมินปรับปรุง และพัฒนาการสอน จากการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายพบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้บางองค์ประกอบที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การวางแผนการสอน และการปฏิบัติการสอน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ประชุมหารือมีความคิดเห็นตรงกันว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จึงได้วางแผนร่วมกันกำหนดการพัฒนาครูในขั้นตอนที่เป็น

ประเด็นปัญหาอีกครั้งในวงรอบที่ 2 ต่อไป

สรุปผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคล มีคะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่ได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเตรียมการสอน ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นการวัดผลประเมินผล ส่วนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามองค์ประกอบการจัดกระบวนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. สารสำคัญ 2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3. เนื้อหา 4. กิจกรรมการเรียนการสอน 5. สื่อการเรียนการสอน และ 6. การวัดและประเมินผล จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายทุกคน พบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ โดยเฉลี่ย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การนิเทศภายใน โดยการสังเกตพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้ตามพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอน ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน 2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. การกำหนดเนื้อหาย่อย 4. การวางแผนการสอน 5. การปฏิบัติการสอน 6. การประเมินปรับปรุงและพัฒนการสอน จากการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายพบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้บางองค์ประกอบที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่การวางแผนการสอนและการปฏิบัติการสอน

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 เป็นการพัฒนาศูภากร ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้านำเอาการสะท้อนผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 ซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายของการพัฒนา โดยเตรียมความพร้อม ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การนิเทศภายใน เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน รวมทั้งร่วมกันวางแผน

กำหนดตารางในการนิเทศ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้กำหนดการดำเนินการวางแผนการนิเทศ ในวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2555 เวลา 16.00-18.00 น. ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จึงได้ดำเนินการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 23 – 24 มกราคม พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรม การเรียนรู้ ได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนด เนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน โดยการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และสัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย การประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ซึ่งกันและกันในการจัดการจัดการ เรียนรู้สำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งใช้กลยุทธ์ การนิเทศภายใน ต่อเนื่องจากวงรอบที่ 1 ผลการดำเนินการนิเทศภายในวงรอบที่ 2 มีผลต่อการพัฒนาผู้ร่วมการศึกษาค้นคว้าให้สามารถ จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรม การเรียนรู้ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. การสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ ผลจากการ สัมภาษณ์พอที่จะสะท้อนข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...การนิเทศช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มากขึ้นกว่าครั้งแรก...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ทำให้เกิดความรู้และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่มีความหลากหลายและคิดสื่อที่ เหมาะสมกับผู้เรียน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ว่าการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้น ควรต้องมีคนที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...เพื่อให้ผู้ได้รับการนิเทศมีความรู้และเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้มากขึ้นและมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ต้องมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลให้เข้ากับสถานการณ์นั้นด้วย...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ผู้นิเทศให้ข้อคิดและแนวคิดมากขึ้นกว่าเดิมทำให้เกิดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...เหมือนกับการให้แรงบันดาลใจแก่ผู้รับการนิเทศ ได้มีกำลังใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับลูกศิษย์ต่อไป...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นมีความง่ายมากขึ้น เพราะมีผู้คอยให้คำแนะนำทั้งการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลและการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ได้ปรับบทบาทของครูมาเป็นผู้สนับสนุนเสริมแรง ทำให้กำกับดูแลนักเรียน ได้อย่างทั่วถึงมีโอกาสสังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนานักเรียนได้มากขึ้น...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้และสนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน นักเรียนมีความสุขในการทำกิจกรรมได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้น...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ปัญหาในการจัดการเรียนรู้มีน้อยลงมากถือว่ามีความสำเร็จมากพอสมควร เพราะนักเรียนได้รับการกระตุ้นมากขึ้น...”

(ครูผู้สอน คนที่ 1. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...มีการติดตามการนิเทศหลายครั้งกว่านี้จะได้ เพราะครูอาจจะเห็นว่าเป็นการยุ่งยากในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งบุคลากรบางท่านอาจมีภาระงานในการทำงานพิเศษอื่นอีกหลายด้าน เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 2. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ผู้นิเทศให้คำแนะนำกับครูแต่ละวิชาแตกต่างกันและความสามารถแตกต่างกันเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แต่ละวิชามีความแตกต่างกัน ความยากง่ายและกิจกรรมต่างก็แตกต่างกันด้วย แต่ได้ความรู้เยอะมาก ๆ...”

(ครูผู้สอน คนที่ 3. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

“...ไม่มีปัญหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่เป็นเพราะผู้เรียนไม่สนใจในการเรียนการสอนเอง และผู้เรียนไม่รู้จักรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมทำให้ยากต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้...”

(ครูผู้สอน คนที่ 4. 24 มกราคม 2555 : แบบสัมภาษณ์)

2. การสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่ม ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ตามพฤติกรรมการสอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอน ทั้ง 6 องค์ประกอบ และพัฒนาการสอน จากการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย รายละเอียดปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
ในวงรอบที่ 2

ประเด็นการสังเกต	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน	4.49	.17	มาก
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	4.69	.09	มากที่สุด
3. การกำหนดเนื้อหาย่อย	4.67	.07	มากที่สุด
4. การวางแผนการสอน	4.28	.09	มาก
5. การปฏิบัติการสอน	4.57	.17	มากที่สุด
6. การประเมินปรับปรุง และพัฒนาการสอน	4.71	.09	มากที่สุด
โดยรวม	4.57	.07	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 4 ข้อ ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนที่เหลืออีก 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรายองค์ประกอบย่อยของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
ในวงรอบที่ 2

ประเด็นการสังเกต	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน	4.49	.17	มาก
1.1 การศึกษาหลักสูตร	4.67	.05	มากที่สุด
1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา	4.30	.31	มาก
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	4.69	.09	มากที่สุด
2.1 การศึกษาจุดประสงค์ของวิชา	4.68	.10	มากที่สุด
2.2 การกำหนดจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผล	4.69	.09	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการสังเกต	\bar{X}	SD.	ความเหมาะสม
3. การกำหนดเนื้อหาย่อย	4.67	.07	มากที่สุด
3.1 การกำหนดเนื้อหาของหน่วย	4.59	.09	มากที่สุด
3.2 การแยกเนื้อหา	4.75	.27	มากที่สุด
4. การวางแผนการสอน	4.29	.08	มาก
4.1 การกำหนดหน่วย	4.24	.16	มาก
4.2 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	4.21	.13	มาก
4.3 การกำหนดกิจกรรมการสอน	4.34	.18	มาก
4.4 การกำหนดสื่อการสอน	4.41	.25	มาก
4.5 การกำหนดการวัดและประเมินผล	4.25	.06	มาก
5. การปฏิบัติการสอน	4.57	.17	มากที่สุด
5.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.53	.27	มากที่สุด
5.2 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	4.71	.24	มากที่สุด
5.3 การบันทึกจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน	4.48	.12	มาก
6. การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน	4.71	.09	มากที่สุด
6.1 การรวบรวมข้อมูลหลังการสอน	4.68	.12	มากที่สุด
6.2 การวิเคราะห์ผลการสอนในการปรับปรุงและพัฒนาการสอน	4.72	.11	มากที่สุด
6.3 การปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้	4.72	.22	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	.07	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.56) ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อยู่ 10 ข้อ ส่วนที่เหลืออีก 6 ข้อ มีความเหมาะสมในระดับมาก จากการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายทั้งสองวงรอบ ปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายโดยเฉลี่ยเป็นรายองค์ประกอบ
ของผู้ร่วมศึกษาทั้งสองวงรอบ

ประเด็นการสังเกต	วงรอบที่ 1	ความ เหมาะสม	วงรอบที่ 2	ความ เหมาะสม
1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน	3.59	มาก	4.47	มาก
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	4.29	มาก	4.71	มากที่สุด
3. การกำหนดเนื้อหาหยาบ	4.66	มากที่สุด	4.66	มากที่สุด
4. การวางแผนการสอน	3.30	ปานกลาง	4.32	มาก
5. การปฏิบัติการสอน	3.25	ปานกลาง	4.46	มาก
6. การประเมินปรับปรุงและพัฒนา การสอน	4.28	มาก	4.67	มากที่สุด
โดยเฉลี่ย	3.90	มาก	4.59	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า การดำเนินการในวงรอบที่ 1 กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนในวงรอบที่ 2 พบว่า กลุ่มเป้าหมาย สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้โดยเฉลี่ย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจากการเปรียบเทียบจะเห็นว่ากลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปผลการดำเนินการนิเทศภายในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาหยาบ การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน โดยได้ดำเนินการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 23 - 24 มกราคม พ.ศ. 2555 ณ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งจากการนิเทศภายใน

กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรม การสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้ทุกคน

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

ผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้กิจกรรมการนิเทศภายใน ต่อเนื่องจากวงรอบที่ 1 ในวันที่ 23 – 24 มกราคม พ.ศ. 2555 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับ พฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุง และ พัฒนาการสอน ซึ่งจากการสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน และการสังเกตพฤติกรรมการจัด การเรียนการสอน ตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล

สรุปได้ว่าผู้ได้รับการนิเทศมีความรู้และเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มากขึ้น และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน ครูได้ปรับ บทบาทของครูมาเป็นผู้สนับสนุนเสริมแรง ทำให้กำกับดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง มีโอกาสสังเกต พฤติกรรมนักเรียนขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ครูได้ข้อมูลในการ พัฒนานักเรียนเป็น รายบุคคลได้มากขึ้น โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มี ปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้โดยเฉลี่ยมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในกลุ่มเป้าหมายรายบุคคลพบว่า เป้าหมายคนที่ 1 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย และการประเมินปรับปรุง และพัฒนา การสอน องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมาก มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อ เรื่องที่จะสอน การวางแผนการสอน และการปฏิบัติการสอน เป้าหมายคนที่ 2 มีความเหมาะสม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดอยู่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การปฏิบัติการสอน และการประเมินปรับปรุง และ พัฒนาการสอน องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมาก มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนด หัวข้อเรื่องที่จะสอน และการวางแผนการสอน เป้าหมายคนที่ 3 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อ เรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาห้อย การปฏิบัติการสอน และการประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ การวางแผนการสอน เป้าหมายคนที่ 4 มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด อยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาห้อย การปฏิบัติการสอน และการประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอนและองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ การวางแผนการสอน

สรุปผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผู้ได้รับการนิเทศมีความรู้และเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้อย่างมากขึ้น และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ ครูได้ปรับบทบาทของครูมาเป็นผู้สนับสนุนเสริมแรง ทำให้กำกับดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง มีโอกาสสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ครูได้ข้อมูลในการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้โดยเฉลี่ย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ

การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้วยการมีส่วนร่วมของครูกลุ่ม ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้แผนการสอน เฉพาะบุคคลตามพฤติกรรม การสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ และดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายในวงรอบที่ 2 เพื่อพัฒนาผู้ร่วม การศึกษาค้นคว้า ให้สามารถจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้ แผนการสอนเฉพาะบุคคล จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรม การสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลการดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ สรุปได้ดังนี้

วงรอบที่ 1 กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ผลการดำเนินการกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ศึกษาค้นคว้าได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคล มีคะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคน มีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการสอน ขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นตอนวัดผล ประเมินผลส่วนการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นมีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียน แผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. สาระสำคัญ 2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3. เนื้อหา 4. กิจกรรมการเรียนการสอน 5. สื่อการเรียนการสอน และ 6. การวัดและประเมินผลส่วนผลการดำเนินการกิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ แต่ยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้บางองค์ประกอบที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การวางแผนการสอนและการปฏิบัติการสอน วงรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน จากการสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน และการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้สรุปได้ว่าผู้ได้รับการนิเทศมีความรู้ และเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมากขึ้นและมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ ครูได้ปรับบทบาทของครูมาเป็นผู้สนับสนุนเสริมแรง ทำให้กำกับดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง มีโอกาส สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ครูได้ข้อมูล ในการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรม

การสอนได้โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการสอนได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ และมีพฤติกรรมสอนดีขึ้น โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผู้ศึกษาค้นคว้าขอนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาบุคลากร โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เทคนิคการสอนการวัดประเมินผล และการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเฉพาะบุคคล
2. ครูสามารถเขียนแผนการเรียนรู้อย่างเฉพาะบุคคลได้
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้

สรุปผล

การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเฉพาะบุคคลในการเรียนรู้ ด้วยการมีส่วนร่วมของครูกลุ่ม ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล ตามพฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ และดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายในวงรอบที่ 2 เพื่อพัฒนาผู้ร่วมการศึกษาค้นคว้าให้สามารถจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้

แผนการสอนเฉพาะบุคคล จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมการสอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลการดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ สรุปได้ดังนี้

วงรอบที่ 1 กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ผลการดำเนินการกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ศึกษาค้นคว้าได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมและรายบุคคล มีคะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทุกคน มีความเห็นตรงกันและมีความมั่นใจ ว่าสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่ได้รับการพัฒนาครั้งนี้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนรู้อำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเตรียมการสอน ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นการวัดผลประเมินผล ส่วนการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีเป้าหมายให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียน แผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการตามองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. สารสำคัญ 2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3. เนื้อหา 4. กิจกรรมการเรียนการสอน 5. สื่อการเรียนการสอน และ 6. การวัดและประเมินผล ส่วนผลการดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้อำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้อย่าง องค์ประกอบที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การวางแผนการสอนและการปฏิบัติการสอน

วงรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และตามพฤติกรรมการสอน ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ มีการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุง และพัฒนาการสอน จากการสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายใน และการสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ผู้ได้รับการนิเทศมีความรู้ และเข้าใจถึงกระบวนการ

จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ในการเรียนรู้มากขึ้นและมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ ครูได้ปรับบทบาทของครูมาเป็นผู้สนับสนุนเสริมแรง ทำให้กำกับดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง มีโอกาส สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ครูได้ข้อมูลในการพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรสอนได้โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล ตามพฤติกรรมกรสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรสอนได้ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ และมีพฤติกรรมกรสอนดีขึ้น โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน เมื่อครบ 2 วงรอบแล้ว ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความสำคัญ หลักการ ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการสอนเฉพาะบุคคลได้ และสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการสอนเฉพาะ บุคคล จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามพฤติกรรมกรสอนที่ สอดคล้อง กับพฤติกรรมกรเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉาวร พลิตี (2546 : 8) ให้ความเห็นว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารนำไปเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับบุคลากร เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดี ขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจ วีระศักดิ์ สวงโท (2548 : 12) ให้ความเห็นว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและการใช้ ทรัพยากรในการปฏิบัติงานที่มีอยู่อย่างมีคุณค่าพร้อมทั้งทำงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของครูทำให้มีศักยภาพในการสอน ประหยัดเวลา

ลดความสูญเปล่าทางการศึกษา ช่วยให้เป็นบุคคลทันสมัยในด้านความรู้ สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี สมจิต การเพียร (2548 : 11) ให้ความเห็นว่าการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงานสอนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ วรรณภา ไชยวัน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องอักษรควบและอักษรนำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัด ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ใช้แบบฝึกทักษะในการช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า แผนการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสาระสำคัญ ด้านผลการเรียนที่คาดหวัง ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้คือ ด้านแหล่งการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ศักดิ์ศิรียงค์ ทองใบ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนท่าโพธิ์ท่าไสนองแวงประชาสรรค์ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กลยุทธ์คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและปฏิบัติงานในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการพัฒนาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ และมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทยได้ตามองค์ประกอบ ในด้านการศึกษาวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และกำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ได้มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้ รู้จักการกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาคได้ตามโครงสร้างของหลักสูตร มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาได้อย่างเหมาะสมและมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีความสมบูรณ์ครบตามองค์ประกอบของการจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย แต่ยังมีปัญหาในด้านครูยังขาดความต่อเนื่องและความชัดเจนในบางเรื่องของการจัดทำแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยคือ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ และการกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค ยังไม่เหมาะสมและไม่ครบตามองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จึงดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป และผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือ การนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย จนทำให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตามถ้วนตามองค์ประกอบ สุขศิษฐ อินทรวิเศษ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองแคนนาจาน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยใช้การนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า ครูมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้คือ ด้านความสามารถของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ พบว่าครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้

ในทุกองค์ประกอบของแผน ด้านความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ พบว่าครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ด้านผลการนิเทศ พบว่าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการได้รับการนิเทศและมีความต้องการที่จะพัฒนางานให้ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานแลกเปลี่ยนกันนิเทศและรับการนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งวิธีการนิเทศได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ผู้ร่วมนิเทศ มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมแก้ไขปรับปรุง บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เมื่อมีความมั่นใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้แล้วสามารถใช้ศักยภาพของตนเอง มาพัฒนางานได้ด้วยตนเองในที่สุด ส่งผลให้โรงเรียนมีวิธีการนิเทศภายในที่ชัดเจนและเป็นระบบ ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข สุภาพร แก้วไสย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องร้านค้าริมทางชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมที่ครูควรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและนำมาปฏิบัติจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะจากการลงมือปฏิบัติ ความกล้าแสดงออกและการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ฟาร์โลว์ (Farlow. 2002 : 2298-A) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับสัญลักษณ์เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบสอบถามกับครูในโรงเรียนอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 407 คน จากโรงเรียน 9 โรงเรียน ในจำนวนหนึ่งของมลรัฐเวอร์จิเนียและได้รับแบบสอบถามคืนมา 115 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า ในการทำให้ครูเกิดการยอมรับในนวัตกรรมใหม่ ๆ กระบวนการเรียนรู้ที่จะต้องทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการทำงานของแต่ละคน แม้ว่าครูจะยอมรับว่าการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญก็ตามครูเหล่านี้มีความต้องการรับและใช้การศึกษาลักษณะต่างกันไปตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษาที่นำไปใช้ในประถมศึกษา มัธยมต้น และมัธยมปลาย และนiesz (Niesz. 2004 : 378) ได้ศึกษาการเรียนรู้ที่มีความหมาย ตามสภาพของแต่ละคนซึ่งในปัจจุบันจะสอนเป็นห้องใหญ่ นักเรียนมีความสามารถหลากหลาย ซึ่งครูจะต้องสอนให้นักเรียนแต่ละคนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องท้าทายความสามารถของครู ในการเลือกใช้วิธีสอนที่จะทำให้เด็กประสบผลสำเร็จได้ จากการทดลองสอนโครงการในระดับมัธยมศึกษา พบว่าหลักสูตรที่เน้นการสอนแบบโครงการ สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีกกลุ่มผู้ร่วมศึกษาที่เป็นกลุ่มใหญ่ ที่ครอบคลุมหลายโรงเรียนเพื่อจะได้พัฒนาเด็กนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้ทั่วถึง

1.2 การวางแผนการนิเทศเพียงคนละ 2 ชั่วโมง เป็นช่วงระยะเวลาการรับการนิเทศที่สั้น และห่างเกินไปทำให้เกิดความต่อเนื่อง ควรขยายเป็น 2 วันวันละ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

1.3 ควรวางแผนการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในระยะเวลา 5 ปี และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ให้มีความสอดคล้องกับการ ประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินมาตรฐานการศึกษา

1.4 จัดประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและมีความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เป็นต้น เพื่อความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษา คืบคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาค้นคว้าการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อการปรับตำแหน่งวิทยฐานะ ซึ่งมีการประเมินเชิงประจักษ์ ที่ว่านักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ทุกคน ตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ

2.2 พื้นฐานความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ควรกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายศึกษาล่วงหน้าก่อนการพัฒนาด้วยกลยุทธ์ประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

2.3 ควรศึกษาและพัฒนาประเด็นที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ การวางแผนการสอนเฉพาะบุคคล และการปฏิบัติการสอน เพื่อพัฒนาในการศึกษาครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. ทิศทางของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2542.
- กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- กองเหรียญ มอนไซซอง. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ
โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- จินดา ศรีกุลบุตร. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
เพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 1 ระหว่างการสอนแบบ
บูรณาการกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2544.
- เฉลิมฤทธิ์ แก้วสิมมา. การศึกษากระบวนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ดวงแก้ว วรรณสังข์. การศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหา
ทางการเรียนจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- ถาวร พลิดี. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนสมเด็จพระราชชนนี อำเภอนาจะหลวย
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2546.
- ทักษิณา สีหบุตร. การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านโนนสัง
(โนนสังวิทยาคาร) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- นงลักษณ์ สีนสืบผล. การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี,
2542.
- บรรยงค์ โตจินดา. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- . การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- ประวิต เอราวรรณ์. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ, 2542.
- . การวิจัยปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ, 2545.

- ปิยบุษย์ ด่านกุล. การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนประสารวิทยา อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ผดุง อารยะวิญญู. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : โอเคเนชั่นกรุ๊ป, 2542.
- พัชร เศรษฐวิวรรณ. การพัฒนาแผนการสอนทักษะภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้ตามสภาพที่แท้จริงสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. กลยุทธ์ในการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียนหน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 16. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545 ข.
- มนัสวาท ไชยคารา. การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research),” วารสารศึกษาศาสตร์. 17 : 11 – 15 ; มิถุนายน – กรกฎาคม, 2537.
- โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม. รายงานการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2553. อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2554.
- วรรณภา ไชยวัน. การพัฒนาแผนการอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องอักษรควบและอักษรนำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- วิจิตร อวาทกุล. การฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วีระศักดิ์ สวางโท. การพัฒนาครูเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา อำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- ศักดิ์ศรียางค์ ทองใบ. การพัฒนาครูด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนท่าโพธิ์ท่าไสหนองแวงประชาสรรค์ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

- ศุภศิษฏ์ อินทวิเศษ. การพัฒนาความสามารถของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองแคนนาจาน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การปฏิบัติงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2547.
- สมคิด บางโม. เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2540.
- สมจิต การเพียร. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านตะครองใต้ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- สุภาพ ดวงเพชร. การเปรียบเทียบความสามารถและความคงทนในการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเขียน สะกดคำกับการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533
- สุภาพร แก้วไสย. การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่องร้านค้าริมทาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2544.
- อมรรัตน์ พิศฐาน. การพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่องการสะกดคำไม่ตรง มาตราตัวสะกดแม่กน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. รายงานการศึกษาค้นคว้า อิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- Forlow, Rhonda Leigh Keene. "Teacher's Perceptions of Character Education : Implications For Staff Developments," Dissertation Abstracts International. 62(7) : 2298-A ; January, 2002.
- Hirsch, Vicki E. "A study of Instructional Approaches to Spelling : Student Achievement and Teacher Attitudes," Dissertation Abstracts International. 41(7) : 2912 – A ; January, 1980.
- Hymer, Robert Charles. "An Analysis of Spelling Errors Found in the Written Composition Of Fourth, Fifth and Sixth Grade Children," Dissertation Abstracts International. 24(3) : 573-A ; August, 1963.
- Kemmis, S. and R. McTaggart. The Action Research Planner. Victoria : Deakin Universit Press, 1998.

Niesz, Tallia Marie. "The Project Approach to Learning : How The Project Approach Provides Opportunities for Authentic Learning," Masters Abstracts International. 42(2) : 378 ; April, 2004.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

**แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่
นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้**

โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นข้อสอบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มักพบลักษณะความบกพร่องในเรื่องต่อไปนี้ยกเว้นข้อใด

- ก. การจัดระบบความคิด
- ข. การประสานความสัมพันธ์ของร่างกาย
- ค. ทางด้านสติปัญญา
- ง. สมาธิและความสนใจ

2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้

- ก. การได้รับบาดเจ็บทางสมอง
- ข. กรรมพันธุ์
- ค. สิ่งแวดล้อม
- ง. ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดเป็นลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

- ก. ความรู้ ความสามัคคี ระเบียบวินัย
- ข. คุณธรรม คติวิเคราะห์ มีความสุข
- ค. ความอดทน อดกลั้น อดออม
- ง. ความรู้ ความสามารถ ทักษะชีวิต

4. “ครูแสดงพฤติกรรมในการแก้ปัญหาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง” เป็นวิธีสอนแบบใด

- ก. ใช้ความรู้เดิม (Using Prior Knowledge)
- ข. ท่องจำ (Verbal Rehearsal)
- ค. การตรวจสอบตนเอง (Self - Monitoring)
- ง. ใช้แบบอย่าง (Modling)

5. “การพัฒนาครูเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้” ตรงกับข้อใด

- ก. การกระจายอำนาจ
- ข. การเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน
- ค. การดำเนินการทางวินัย
- ง. ปรับปรุงหลักสูตร

6. ข้อใดเป็นลักษณะของคนมีความสุข

- ก. มีสุขภาพดี
- ข. มีสมรรถภาพดี
- ค. มีประสิทธิภาพดี
- ง. มีความสำเร็จ

7. ข้อใดคือความหมายของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
- นักเรียนที่มีความบกพร่องทางกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้
 - ไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางสติปัญญา
 - เป็นนักเรียนที่มีปัญหาด้านต่างๆ เช่น การอ่าน การเขียน การฟัง
 - ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ลักษณะของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
- เขียนตัวหนังสือกลับหลัง
 - เขียนตัวหนังสือไม่สวย
 - สมาธิสั้น
 - จำคำพูดที่ไม่เกี่ยวข้องกัน 3 คำไม่ได้
9. ข้อใดเป็นบทบาทครูในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
- จัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถ
 - จัดการเรียนการสอนเป็นปรกติเหมือนนักเรียนทั่วไป
 - จัดการเรียนการสอนตามความพอใจของคุณครู
 - จัดการเรียนการสอนอย่างรวดเร็ว จะได้ไม่เสียเวลา
10. “การจดบันทึกข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เอกสาร” เป็นขั้นตอนใดในของบันได 4 ขั้นของ Kemmis and Mc Taggart.
- การวางแผน (Planning)
 - การปฏิบัติ (Action)
 - การสังเกต (Observation)
 - การสะท้อนผล (Reflection)

เฉลยแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน	
ข้อ	คำตอบ
1	ค
2	ง
3	ก
4	ง
5	ค
6	ข
7	ข
8	ง
9	ก
10	ค

**แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอน
ให้แก่เด็กเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
ในระหว่างการอบรมปฏิบัติการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล ของผู้ให้สัมภาษณ์.....วุฒิการศึกษา.....
ตำแหน่ง.....อายุราชการ.....ปี
2. สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
3. สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการสัมภาษณ์

1. ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน
สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ผู้เรียนอย่างไร

.....
.....
.....

2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาใน
การเรียนรู้ ทั้ง 4 ขั้นตอน ในหัวข้อต่อไปนี้ อย่างไร

2.1 ขั้นตอนการเตรียมการสอน

.....
.....
.....

2.2 ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน

.....
.....
.....

2.3 ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

2.4 ขั้นการวัดผลประเมินผล

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีปัญหและอุปสรรคในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....

**แบบสัมภาษณ์กระบวนการนิเทศภายในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอน
ให้แก่เด็กเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าใน
กระบวนการนิเทศภายใน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล ของผู้ให้สัมภาษณ์.....วุฒิการศึกษา.....
ตำแหน่ง.....อายุราชการ.....ปี
2. สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
3. สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการสัมภาษณ์

1. การนิเทศภายในช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับ
นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มากน้อยเพียงใด อย่างไร

.....

.....

.....

2. การนิเทศภายในช่วยแก้ปัญหาในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา
ในการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นกับตัวท่านได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการนิเทศภายในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้
จะส่งผลทำให้เกิดทักษะ การจัดกระบวนการเรียนรู้ของท่านอย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการนิเทศภายในครั้งนี้หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้รับการนิเทศ

1. ชื่อ – สกุล ของผู้รับการนิเทศ.....
ชั้น.....ห้อง.....
2. ให้การนิเทศ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
3. ชื่อผู้ให้การนิเทศ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการสังเกต

ประเด็นการนิเทศ	ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน 1.1 การศึกษาหลักสูตร 1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา					
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 2.1 การศึกษาจุดประสงค์ของวิชา 2.2 การกำหนดจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผล					
3. การกำหนดเนื้อหาย่อย 3.1 การกำหนดเนื้อหาของหน่วย 3.2 การแยกเนื้อหา					
4. การวางแผนการสอน 4.1 การกำหนดหน่วย 4.2 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 4.3 การกำหนดกิจกรรมการสอน 4.4 การกำหนดสื่อการสอน 4.5 การกำหนดการวัดและประเมินผล					

ประเด็นการนิเทศ	ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. การปฏิบัติการสอน					
5.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
5.2 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน					
5.3 การบันทึกจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน					
6. การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน					
6.1 การรวบรวมข้อมูลหลังการสอน					
6.2 การวิเคราะห์ผลการสอนในการปรับปรุง และพัฒนาการสอน					
6.3 การปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**

ชื่อผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้.....

วิชา.....รหัสวิชา.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สาระสำคัญ 1. แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้					
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 2. ถูกต้องตามหลักการเขียนสามารถวัดได้ครอบคลุมทุกพฤติกรรม					
เนื้อหา 3. ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย ครบถ้วนเพียงพอและเหมาะสม					
กิจกรรมการเรียนการสอน 4. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความต้องการของผู้เรียน ความสามารถและวัยของผู้เรียน 5. เหมาะสมด้านเวลา สถานที่ สภาพแวดล้อม 6. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้กระบวนการที่หลากหลาย					
สื่อการเรียนการสอน 7. เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน 8. ผู้เรียนร่วมสร้าง ร่วมใช้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อความ	ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การวัดและประเมินผล 9. วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 10. สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรม 11. วัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย 12. เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน 13. วัดผลตามสภาพจริง					

ภาคผนวก ข
ตารางวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 12 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา
ในการเรียนรู้ แผนที่ 1

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ความเหมาะสม
สาระสำคัญ		
1. แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้	4.80	มากที่สุด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง		
2. ถูกต้องตามหลักการเขียนสามารถวัดได้ครอบคลุมทุก พฤติกรรม	4.80	มากที่สุด
เนื้อหา		
3. ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย ครบถ้วน เพียงพอและ เหมาะสม	4.60	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนการสอน		
4. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความต้องการของ ผู้เรียนความสามารถและวัยของผู้เรียน	4.00	มาก
5. เหมาะสมด้านเวลาสถานที่ สภาพแวดล้อม	3.80	มาก
6. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้กระบวนการที่หลากหลาย	3.60	มาก
สื่อการเรียนการสอน		
7. เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน	4.00	มาก
8. ผู้เรียนร่วมสร้าง ร่วมใช้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล	3.80	มาก
9. วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดในผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.20	มาก
10. สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรม	3.60	มาก
11. วัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.80	มาก
12. เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับความสามารถ ของผู้เรียน	4.00	มาก
13. วัดผลตามสภาพ	4.00	มาก

ตาราง 13 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา
ในการเรียนรู้ แผนที่ 2

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ความเหมาะสม
สาระสำคัญ		
1. แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้	4.60	มากที่สุด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง		
2. ถูกต้องตามหลักการเขียนสามารถวัดได้ครอบคลุมทุก พฤติกรรม	4.80	มากที่สุด
เนื้อหา		
3. ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย ครบถ้วน เพียงพอและ เหมาะสม	4.60	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนการสอน		
4. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความต้องการของ ผู้เรียนความสามารถและวัยของผู้เรียน	4.00	มาก
5. เหมาะสมด้านเวลาสถานที่ สภาพแวดล้อม	3.40	ปานกลาง
6. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้กระบวนการที่หลากหลาย	4.00	มาก
สื่อการเรียนการสอน		
7. เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน	3.80	มาก
8. ผู้เรียนร่วมสร้าง ร่วมใช้สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้การวัดการประเมินผล	3.80	มาก
9. วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับพฤติกรรม ที่กำหนดในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.20	มาก
10. สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรม	3.60	มาก
11. วัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.40	ปานกลาง
12. เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับความสามารถ ของผู้เรียน	4.00	มาก
13. วัดผลตามสภาพ	4.00	มาก

ตาราง 14 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา
ในการเรียนรู้ แผนที่ 3

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ความเหมาะสม
สาระสำคัญ		
1. แสดงความคิดรวบยอดของเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้	4.60	มากที่สุด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง		
2. ถูกต้องตามหลักการเขียนสามารถวัดได้ครอบคลุมทุก พฤติกรรม	4.60	มากที่สุด
เนื้อหา		
3. ถูกต้องตามหลักวิชาการและทันสมัย ครบถ้วน เพียงพอและ เหมาะสม	4.60	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนการสอน		
4. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความต้องการของ ผู้เรียนความสามารถและวัยของผู้เรียน	4.00	มาก
5. เหมาะสมด้านเวลาสถานที่ สภาพแวดล้อม	3.80	มาก
6. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้กระบวนการที่หลากหลาย	4.00	มาก
สื่อการเรียนการสอน		
7. เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน	3.80	มาก
8. ผู้เรียนร่วมสร้าง ร่วมใช้สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้การวัดการประเมินผล	4.00	มาก
9. วิธีวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับพฤติกรรม ที่กำหนดในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.40	มาก
10. สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรม	4.00	มาก
11. วัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.80	มาก
12. เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับความสามารถ ของผู้เรียน	4.00	มาก
13. วัดผลตามสภาพ	4.00	มาก

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1

เรื่อง การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา
นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

เรื่องที่ 1 การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

การอ่านคำและรู้ความหมายของคำ สามารถที่จะอ่านข้อความ อ่านประโยค และนำคำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา คือ กา ตา ยา ขา นา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำก่อนฝึก เรื่องที่ ๑ การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา
2. นักเรียน ครู สนทนาถึงความสำคัญ ประโยชน์ และความหมายของคำ “กา ตา ยา ขา นา”
3. ครูนำบัตรภาพ “กา ตา ยา ขา นา” ชูให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่านชื่อบัตรภาพ หากนักเรียนอ่านไม่ได้ ครูแนะนำจนอ่านได้
4. ครูนำบัตรคำ “กา ตา ยา ขา นา” ให้นักเรียนอ่าน 2-3 ครั้ง หากนักเรียนอ่านไม่ได้ ครูแนะนำนักเรียน
5. ครูนำบัตรคำ “กา ตา ยา ขา นา” กอรวมกับบัตรคำอื่น เช่น บัตรคำ “ปู งู หู อีเกตุ” จากนั้น ครูอ่านคำ “กา ตา ยา ขา นา” ให้นักเรียนหีบบัตรคำ “กา ตา ยา ขา นา” พร้อมกับอ่านออกเสียง 2-3 ครั้ง ถ้านักเรียนทำได้ครูให้คำชมเชย เช่น เก่งมาก ดีมาก เป็นต้น
6. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการอ่านคำ เรื่องที่ ๑ คำที่ผสมด้วยสระอา แบบฝึกทักษะที่ 1, 2, 3
7. นักเรียนร่วมกันอ่านออกเสียงคำ “กา ตา ยา ขา นา” อีก 1-2 เที่ยว

สิ่งเสริมแรง

เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำได้ถูกต้อง และปฏิบัติตามแบบฝึกทักษะได้ ครูให้คำชมเชย

สื่อ/อุปกรณ์

1. บัตรคำ “กา ตา ยา ขา นา”
2. บัตรภาพ “กา ตา ยา ขา นา”
3. แบบฝึกทักษะการอ่านคำ เรื่องที่ ๑ การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา
4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนฝึก และแบบบันทึกผล

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติแบบฝึกทักษะ และการร่วมสนทนา
2. ตรวจผลงาน
3. ทดสอบการอ่านออกเสียงคำ เรื่องที่ 1 การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. อ่านออกเสียงคำ เรื่องที่ 1 การอ่านคำที่ผสมด้วยสระอา ได้ถูกต้องร้อยละ 80

ข้อเสนอแนะ

1. ควรแนะนำผู้ปกครองฝึกเด็กอ่านที่บ้าน
2. ควรอ่านคำอื่นนอกเหนือจากคำที่ฝึก

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

ลงชื่อ จอ.

(ทฤษฎี ลิงอุโป)

ตำแหน่ง หัวหน้าสถานศึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

()

ตำแหน่งครู

วันที่ เดือน พ.ศ.

บัตรคำ

กา

ตา

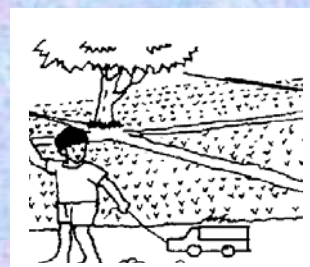
ยา

ขา

นา

บัตรภาพ

ที่ ศธ 0530.5(2)/ 2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

11 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์วนิดา นาทันเลิศ

ด้วย นายวุฒิไกร ภูนาโพธิ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาการดำเนินงานบุคคลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้ เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. โกวิทน์ เทศบุตร)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ บัณฑิตศึกษาและวิเทศสัมพันธ์

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4374-3142 โทรสาร. 0-4372-1764

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ	นางศิริยุคล คำสมาน
วันเกิด	วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 238 หมู่ 2 ตำบลสร้างแป้น อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี 41150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหลุมหวายป่าขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2533 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาบัว อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
- พ.ศ. 2536 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
- พ.ศ. 2539 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
- พ.ศ. 2543 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- พ.ศ. 2543 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พ.ศ. 2555 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

